

Rusiya hərbiçiləri azərbaycanlıni əsir götürüb

Nizami Rzayev hazırda əsirlərin həbsxanasında saxlanılır

Rusiya hərbiçiləri Ukrayna ordusunun azərbaycanlı hərbiçisini əsir götürüb. "Report"-un Şərqi Avropa bürosunun əldə etdiyi məlumatına görə, bu, 17 sentyabr 2000-ci il təvəllüdü Rzayev Nizami Məkani oğludur. Ukrayna Silahlı Qüvvələrinin dəniz piyadalarında xidmət etmiş Rzayev Nizaminin Donetsk vilayətinin Mariupol şəhəri istiqamətində əsir düşdüyü bildirilir. Onun hazırda Rusiyada əsirlərin saxlanıldığı həbsxanada olduğu ehtimal edilir.

Türkiyədə zəlzələ bölgəsində 62 minə yaxın bina sökülməlidir

Türkiyədə zəlzələ bölgəsində indiyədək 481 685 bina araşdırılıb. APA TRT Haber-ə istinadən xəbər verir ki, bu barədə Türkiyənin ətraf mühit və şəhərsalma naziri Murat Kurum məlumat verib. Onun sözlərinə görə, bunlardan 61 722 binanın təcili sökülməli olduğu məlum olub. Eyni zamanda bildirib ki, 19 917 bina orta dərəcədə zədələnib.

Sürüşmə zonaları ilə bağlı son vəziyyət açıqlandı

Lənkəran və Lerikdə sürüşmə zonalarının aktivləşdiyi müşahidə olunub

Mövsümi xarakterli atmosfer cöküntülərinin intensivliyinin artması cənub bölgəsində lokal sürüşmə zonalarının aktivləşməsinə səbəb olub.

Bunu Trend-in sorğusuna cavab olaraq Milli Geoloji Kəşfiyyat Xidmətinin rəisi Əli Əliyev bildirib.

Onun sözlərinə görə, əsasən Lənkəran və Lerikdə lokal sürüşmə zonalarının aktivləşdiyi müşahidə olunub. "Bizə daxil olan müraciətlər əsasında hə-

min ərazilərdə monitorinqlər keçirilib, müvafiq ekspert rəyləri hazırlanaraq müvafiq orqanlara təqdim olunub. Mütəmadi olaraq ölkə ərazisində sürüşmə zonalarının monitorinqi aparılır. Bakı şəhərində bu günə olan məlumata görə ümumilikdə sürüşmə zonalarında ciddi aktivləşmə qeydə alınmayıb. Lakin Nübar yaşayış massivində və Masazır sahasında zəif dinamik aktivləşmə müşahidə olunur.

(səh.3)

Qiyməti 40 qəpik

\$ƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

18 fevral 2023-cü il (şənbə)

Millət vəkilləri xalqın sözünü dedi

Türkiyəyə təyyarə biletləri həddindən artıq bahadır

Dünən Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. İclasda gündəliyə salınmış 31 məsələ müzakirə olunub.

Öncə Milli Məclisin sədri Səhibə Qafarovanın təşəbbüsü ilə fevralın 6-da Türkiyədə zəlzələdə həlak olanların xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad edilib. Sədr qeyd edib ki, deputatlar hər gün Türkiyə deputatları ilə əlaqədədir: "Mən də hər gün faktiki olaraq Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri Mustafa Şentopla əlaqə saxlayıram. Türkiyə ilə bir yerdə olmağa, dəstəyə davam edəcəyik".

(səh.5)

Azərbaycanda media subyektləri vergilərdən azad edilir

Azərbaycanda media subyektləri vergilərdən azad edilir.

Bununla bağlı Milli Məclisin dünən keçirilən iclasında müzakirə edilən Vergi Məcəlləsinə dəyişiklik müzakirəyə çıxarılıb.

Dəyişikliyə əsasən, media subyektlərinin (kütləvi informasiyanın darc olunması və (və ya) yayımlanması olan fiziki (jurnalistlər istisna olmaqla) və ya hüquqi şəxslərin) öz fəaliyyətləri nəticəsində əldə etdikləri gəlirlərin, o cümlədən reklam gəlirlərinin, habelə onlara müvafiq dövlət qurumu tərəfindən verilən maddi yardımların gəlir vergisindən, mənfəət vergisindən və sadələşdirilmiş vergidən azad edilməsi təklif olunur. Eyni zamanda media subyektləri tərəfindən istehsal olunan media məhsullarının təqdim edilməsi də əlavə dəyər vergisindən azad edilir.

(səh.2)

Fevralın 17-də Münxendə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel ilə görüşü olub.

Görüşdə Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşdırılması, sülh müqaviləsi üzrə danışıqlar və Brüssel

sülh prosesi ətrafında müzakirələr aparıldı.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın Brüssel sülh prosesini dəstəklədiyini qeyd etdi. Şarl Mişel Avropa İttifaqının Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşdırılmasında, sülh müqaviləsi üzrə danışıqlarda, Cənubi Qafqazda sabitliyin və

təhlükəsizliyin təmin olunmasında səylərini bundan sonra da davam etdirəcəyini bildirdi.

Söhbət zamanı, həmçinin Avropa İttifaqının Ermənistandakı missiyasının fəaliyyəti barədə fikir mübadiləsi aparıldı.

"Rədd olsun diktatura!"

Münxendə İran rejiminə qarşı kütləvi etiraz aksiyası keçirilib

Fevralın 17-də Almaniyanın Münxen şəhərində yaşayan iranlılar şəhərin mərkəzi küçələrində İran rejiminə qarşı kütləvi etiraz aksiyası keçirilib.

Azertac xəbər verir ki, aksiya iştirakçıları "Diktatora ölüm!", "Xamneyiye ölüm!", "Rədd olsun diktatura!", "Qadınlara azadlıq!" kimi şüarlar səsləndiriblər.

Xatırladaq ki, bu gün İranın böyük şəhərlərində də kütləvi aksiyalar davam edib və bənzər şüarlar səsləndirilib.

Ötən ilin sentyabrından başlayan kütləvi aksiyaların artıq 6 aydır həbslərə və edamlara baxmayaraq davam etməsi İranda daxili vəziyyətin heç də ürəkaçan olmadığını deməyə əsas verir.

(səh.2)

Xankəndidə siyasi qarşıdurma gərginləşəcək

Kreml Arailə Vardanyan arasında siyasi döyüşü izləmək istəyir

"Xankəndidə separatçıların "başçısı" Araik Arutyunyan "konstitusiyaya" dəyişikliyi ilə bağlı qərar qəbul edib. Hərbi vəziyyətdə separatçıların qondarma "prezidentini" "parlament" seçəcəkdir.

Bu barədə siyasi şərhçi Asif Nərimanlı deyib. Analitik vurğulayıb ki, ilk baxışdan "ümumi razılaşma" prinsipinə söykənən bu addımın əslində Ruben Vardanyan oyuncağına vəziyyətə salmağa hesablandığı görünür.

(səh.4)

İran yenə ciddi təxribatlara hazırlaşır

ABŞ və onun Yaxın Şərqdəki müttəfiqləri üçün təhdid yaranıb

(səh.4)

Bir nəfər ölüb

Azərbaycanda daha 28 nəfər koronavirusa yoluxub

Azərbaycanda koronavirus (COVID-19) infeksiyasına son sutkada 28 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 19 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti

yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, xəstəlikdən 1 nəfər ölüb.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 828 320 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 818 090 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, hazırda 128 aktiv xəstə var. Bu günə qədər 10 102 nəfər vəfat edib.

Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 932, bu günə qədər isə ümumilikdə 7 511 832 test icra olunub.

Qarlı hava şəraiti mane olmadı

Bakıdan regionlara gedən avtobuslar həmişəki qrafiklə hərəkət edir

Bakı Beynəlxalq Avtovağzal Kompleksi (BBAK) Azərbaycanda müşahidə edilən qarlı hava şəraitində bölgələrdə sərnəşinlərin çatdırılmasını normal qaydada yerinə yetirir.

Bu barədə Trend-in sorğusuna cavab olaraq Azərbaycan Yərüsti Nəqliyyat Agentliyindən (AYNA) bildirilib.

Qeyd olunub ki, ölkə ərazisində müşahidə edilən qarlı hava şəraiti ilə əlaqədar Bakı Beynəlxalq Avtovağzal Kompleksindən rayon və şəhərlər istiqamətində hərəkət edən avtobusların qrafikində heç bir dəyişiklik yoxdur.

"Avtobuslar həmişəki qrafiklə hərəkət edir", - deyər məlumatda qeyd olunub.

Qərbin məqsədi Rusiyanın təsirini azaltmaqdır

Ermənistana gələcək missiyaya alman polislərinin də qatılması vəziyyəti gərginləşdirəcək

(səh.4)

Münhendə böyük uğur

Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayacaq

Fevralın 17-də Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində "Boru arzuları: Gələcəyə uyğun enerji təhlükəsizliyi" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib. Ölkəmizin Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfədən danışan dövlət başçısı bildirib ki, ötən il Azərbaycanın qaz təchizatının artırılması qısamüddətli perspektivdə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verilən töhfə idi.

Orta və uzunmüddətli perspektivdəki hədəf isə Azərbaycan tərəfindən irəli sürülən Cənub Qaz Dəhlizinin genişləndirilməsidir. Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, 2027-ci ilədək TAP-la qaz nəqlinin indiki 11 milyard kubmetrdən 20 milyard kubmetrə, TANAP-la isə 16 milyard kubmetrdən 31 milyard kubmetrə çatdırılması nəzərdə tutulur. Ötən il Bakıda Avropa Komissiyasının Prezidenti Ursula Fon der Lyayenin iştirakı ilə Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumunun imzalandığını xatırladın dövlət başçısı vurğulayıb ki, enerji sahəsində Azərbaycan-Avropa İttifaqı əməkdaşlığı bu sənədə uyğun olaraq bundan sonra da genişlənəcək. Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlıqda bərpaulunan enerjinin xüsusi rolunun olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev ölkəmizin son dövrlər bu sahədə bir sıra vacib addımlar atıldığını diqqətə çatdırıb. Dövlət başçısı qeyd edib ki, Azərbaycanda bu istiqamətdə artıq bir sıra layihələr həyata keçirilir, həmçinin 25 qıqavatədək enerji istehsalı ilə bağlı müxtəlif sənədlər imzalanıb. Bu isə Azərbaycanın istehsal etdiyi yaşıl enerjinin daxili istehlakla yanaşı, Avropaya ixrac edilməsinə də imkan verəcək ki, bu da orta və uzunmüddətli perspektivdə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə olacaq.

Prezident vurğulayıb ki, Azərbaycan bundan sonra da Avropanın enerji təhlükəsizliyində vacib rol oynamağa davam edəcək.

Münhen Təhlükəsizlik Konfransı (MTK) beynəlxalq təhlükəsizlik məsələlərinin müzakirə olunduğu dünyanın ən aparıcı forumu sayılır. Qlobal səviyyədə ən vacib və aktual problemlər üzrə diplomatik təşəbbüslər üçün platforma rolunu oynayır. Konfransın missiyası dövlət və hökumət başçıları, siyasətçilər, parlamentarilər, araşdırma mərkəzləri, özəl sektor, QHT-lər, media və beynəlxalq təhlükəsizlik sahəsində ixtisaslaşan təşkilat və mütəxəssislər arasında davamlı və qeyri-rəsmi dialoq yaratmaqla etimad qurmaq, global və regional problemlərin, münafişələrin həllinə töhfə verməkdir. MTK əsas konfransla yanaşı, həm tədbir çərçivəsində, həm də il ərzində müxtəlif mövzularda və fərqli regionlarda müzakirə görüşləri təşkil edir. Konfransın ilkin fokusunu Trans-Atlantik və Avropa təhlükəsizliyi məsələləri olsa da, son illərdə global əhəmiyyət kəsb edən mövzulara da yer ayrılır, coğrafi şəxələndirmə aparılır. Bir sözlə, Münhen Təhlükəsizlik Konfransı hərtərəfli təhlükəsizlik konsepsiyasını ehtiva edir. Yeni ənənəvi milli və hərbi təhlükəsizlik anlayışları ilə məhdudlaşmayaraq, digər əhəmiyyət kəsb edən iqtisadi, ətraf mühit, humanitar sahələrə də yer ayrılır. Münhen Təhlükəsizlik Konfransının builki - sayca 59-cu görüşündə ənənəvi olaraq müasir xarici siyasət və beynəlxalq təhlükəsizliyin ən aktual məsələləri müzakirə edilməkdədir. Hazırkı sessiya MTK-nın yeni sədri səfir Kristof Hoysqenin rəhbərliyi ilə təşkil edilir və indiyədək keçirilmiş sessiyalarla müqayisədə iştirakçı sayına görə ən irimiqyaslı olacağı ilə seçiyənlər. Prezident İlham Əliyevin qatıldığı bu görüşə 800 nəfərdən çox iştirakçı rəsmi dəvət olunub. Konfransda Azərbaycan Prezidenti ilə yanaşı, 40-dan çox dövlət və hökumət başçısı, habelə xarici işlər, müdafiə və digər sahələrə məsul nazirlər iştirak edəblər. Ukraynada davam edən müharibənin birinci il dönmü ərəfəsində təşkil olunan 59-cu Konfransda Ukrayna mövzusunun aparıcı yer tutacağı gözlənilir. Bununla belə, Av-

ropa və onun əsas tərəfdaşı olan Azərbaycan üçün hazırda aktual olan enerji təhlükəsizliyi, yaşıl enerji, Cənubi Qafqazda təhlükəsizlik kimi mövzuların, həmçinin "Qlobal Cənub"a daxil olan Afrika və Asiyanın üzlaşdığı müxtəlif problemlərin də diqqət mərkəzində olacağı şübhəsizdir. Azərbaycan MTK-nın illik görüşlərində müntəzəm olaraq dövlət başçısı və Ermənistanın baş naziri arasında keçirilmiş canlı debat gəlir. Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri arasında tarixdə ilk və indiyə qədər yeganə canlı əfir debati olduğu üçün ona maraq da çox böyük idi. Həmin debatda dünyanın gözü qarşısında dövlət başçısı tarixi faktlara, siyasi və beynəlxalq hüquqi sənədlərə əsaslanan tutarı arqumentlə erməni tərəfinin əsassız və savadsız şərhlərinə cavab vermişdi. Tarixi həqiqətin, beynəlxalq hüququn normalarının Azərbaycanın tərəfində olduğunu, dövlətimizin mövqeyinin üstünlüyünü nümayiş etdirmişdi. Bununla da Ermənistanın və dünya erməniliyinin uzun illər ərzində apardığı təbliğata sarsıdıcı zərbə vurulmuşdu. Heç şübhəsiz, tarixi debatda Prezident İlham Əliyevin iştirakı elə həmin ilin sonunda Azərbaycanın Vətən müharibəsində qalib gəlməklə öz torpaqlarını geri qaytardığı çətin və şərepli yolun ən şanlı səhifələrindən biri idi.

Deputat Vüqar İskəndərov builki Münhen Konfransının da ölkəmiz üçün uğurlu nəticələrlə yadda qalacağını deyib. Parlament üzvü bildirib ki, hazırda dünyada həm siyasi, həm iqtisadi, həm də hərbi böhran yaşanan vaxtda Azərbaycan öz iqtisadiyyatını dirçəltməklə yanaşı, işğaldan azad olmuş ərazilərdə genişmiqyaslı tikinti-quruculuq işləri aparır.

Torpaqların minalardan təmizlənməsi prosesini həyata keçirir. Eyni zamanda Azərbaycan öz iqtisadi, hərbi qüdrətini, regionda və dünyada nüfuzunu artırır: "Bu gün Avropanın enerji ilə təminatında əsas rollardan birini məhz Azərbaycan oynayır. Bütün bu uğurlara isə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən düşünülmüş, pragmatik siyasət nəticəsində nail olmuşuq. Prezident İlham Əliyevin nüfuzu, həm də Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edilməsi özünü bir sıra mühüm beynəlxalq tədbirlərdə göstərir. Daha doğrusu, nüfuzlu beynəlxalq tədbirlər zamanı Azərbaycana və dövlətimizin başçısı İlham Əliyevə xüsusi diqqətə layiqdir. Bu sırada Münhen Təhlükəsizlik Konfransını (MTK) xüsusilə qeyd etməliyik. Builki Münhen Təhlükəsizlik Konfransına dəvət olunmuş az sayda dövlət başçılarından biri də məhz Azərbaycan Prezidentidir". Deputat əmin olduğunu bildirib ki, builki tədbir də ölkəmiz üçün uğurlu nəticələrlə yadda qalacaq.

İsmayıl

Azərbaycan vətəndaşları - Birleşmiş Ərəb Əmirlikləri (BƏƏ) tərəfindən kütləvi şəkildə giriş vizasının rəsmiləşdirilməsində çətinliklər yaradıldığı, vətəndaşlarımıza giriş qadağaları qoyulduğu barədə xəbərlər həqiqəti əks etdirmir.

XİN təkzib etdi

BƏƏ-nin Azərbaycan vətəndaşlarına giriş qadağaları qoyması xəbərləri yalandır

"Şərq" in məlumatına görə, bu - nu Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Ayxan Hacızadə Birleşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) aidiyyətli qurumları tərəfindən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları üçün giriş vizasının rəsmiləşdirilməsinə məhdudiyyətlər tətbiq edildiyi, vətəndaşlarımıza ölkəyə giriş qadağaları qoyulduğu barədə xəbərlərə münasibət bildirərək deyib.

A. Hacızadə qeyd edib ki, Azərbaycan XİN bu yayılan xəbərlərə aydınlıq gətirilməsi məqsədilə aidiyyəti üzrə Azərbaycan Respublikasının Birleşmiş Ərəb Əmirliklərindəki Səfirliyi, Dubay şəhərindəki Baş Konsulluğu, eləcə də Birleşmiş Ərəb Əmirliklərinin Azərbaycan Respublika-

sındakı Səfirliyinə müvafiq sorğu göndərib.

"Daxil olmuş məlumata əsasən, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına Birleşmiş Ərəb Əmirlikləri tərəfindən kütləvi şəkildə giriş vizasının rəsmiləşdirilməsində çətinliklər yaradıldığı, vətəndaşlarımıza giriş qadağaları qoyulduğu barədə xəbərlər həqiqəti əks etdirmir.

Birleşmiş Ərəb Əmirlikləri tərəfi viza rəsmiləşdirilməsini ölkə qanunvericiliyinin tələblərinə əsasən davam etdirir və viza rəsmiləşdirilməsinə imtinanın yalnız bəzi fərdi əsaslarda baş verməsi hallarının istisna edilmədiyi məlumdur", - XİN rəsmisi bildirib.

Aksiya olsa da yol açıqdır

Laçın yolunda sülhməramlıların avtomobili maneəsiz keçib

Şuşadan keçən Xankəndi-Laçın yolunda Rusiya sülhməramlılarını məxsus daha 1 avtomobilin hərəkət etməsinə növbəti dəfə şərait yaradılıb.

"Report" un aksiya keçirilən ərazidəki əməkdaşı xəbər verir ki, toplanış yerində nəqliyyat vasitəsi maneəsiz şəkildə hərəkət etməsi təmin olunub.

Belə ki, həmin yük avtomobili Laçından Xankəndi istiqamətinə maneəsiz hərəkət edib.

Bununla da bu gün bu deqiqlələrə qədər Xankəndi-Laçın yolunda maneəsiz hərəkət edən Rusiya sülhməramlılarına məxsus avtomobillərin sayı 74-ə çatıb.

Bu, bir daha onu sübut edir ki, yol aksiyanın keçirilməsinə baxmayaraq, humanitar məqsədlər üçün açıqdır.

Paşinyan və Makron regional təhlükəsizliyi müzakirə edib

Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyan Fransa Prezidenti Emmanuel Makronla görüşüb. APA xəbər verir ki, görüş Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində baş tutub. Ermənistan və Fransa liderləri regional təhlükəsizliyi və sabilliyi müzakirə edəblər.

"Rədd olsun diktatura!"

Münxendə İran rejiminə qarşı kütləvi etiraz aksiyası keçirilib

Fevralın 17-də Almanıyanın Münxen şəhərində yaşayan iranlılar şəhərin mərkəzi küçələrində İran rejiminə qarşı kütləvi etiraz aksiyası keçiriblər.

Azertə xəbər verir ki, aksiya iştirakçıları "Diktatora ölüm!", "Xamneyiyə ölüm!", "Rədd olsun diktatura!", "Qadınlara azadlıq!" kimi şüarlar səsləndiriblər.

Xatırladaq ki, bu gün İranın böyük şəhərlərində də kütləvi aksiyalar davam edib və bənzər şüarlar səsləndirilib.

Ötən ilin sentyabrından başlayan kütləvi aksiyaların artıq 6 aydır həbslərə və edamlara baxmayaraq davam etməsi İranda daxili vəziyyətin heç də ürəkəçən olmadığını deməyə əsas verir.

Kütləvi aksiya iştirakçılarına qarşı törədilən vəhşilik və qəddarlıq dünya ictimaiyyətinə də narahat etməyə başlayıb. Münxendə iranlı miqrantların kütləvi aksiya keçirməsi təsadüfi deyil. Bildiyimiz kimi, bu gün Münxendə hər il keçirilən Təhlükəsizlik Konfransı işə başlayıb. Konfransda Avropa və Asiya dövlətlərinin liderləri, tanınmış ictimai-siyasi xadimlər, dünyanın aparıcı beyin mərkəzlərinin rəhbərləri iştirak edəblər. Aksiya iştirakçıların məqsədi də dünyanın siyasi elitasının diqqətini İranda baş verən haqsızlıqlara və qanunsuzluqlara cəlb etməkdir.

Xatırladaq ki, ötən ilin sentyabrında 22 yaşlı qadının polis zorakılığına məruz qalaraq həyatını itirməsindən sonra başlayan kütləvi aksiyalar İranın irili-xırdalı bütün şəhərlərində davam edir. Bir sıra şəhərlərdə aksiyalar iğtişaşlara çevrilib, banklar, inzibati binalar dağıdılıb, polis və təcili tibbi yardım avtomobilləri yandırılıb. Aksiya iştirakçıların iğtişaşlara sövq edən əsas səbəb hökumətin onları "terrorçu", "xarici dövlətlərin agentləri" adlandırması və göstərilən qəddarlıq olub. Bu günədək qarşıdurmalarda 500-ə yaxın aksiya iştirakçısı və təhlükəsizlik qüvvələrinin 50-dən çox əməkdaşı həlak olub. Həbs olunanların sayı 15 mini ötür, 100-dən çox şəxs edam edilib.

Ötən əsrin ortalarında İranda inqilabi proseslər başlayanda cəmiyyətdə heç kim orta əsrlərin şəriət qanunları ilə yaşamağa davam edəcəyini ağına belə gətirmirdi. İnsanlar dini ədalətin bərqərar olacağına, ölkənin dünya ilə daha sıx inteqrasiyasına, şah rejiminin qəddarlığına son qoyulacağına və ən başlıcası, zəngin yeraltı sərvətlərə malik ölkədə əhalinin rifahının yüksələcəyinə inanırdılar. Bu inanım on minlərlə insanın küçələrə çıxmasına, şah rejimi əleyhinə təşkil olunan

kütləvi aksiyalara qatılmasına səbəb olurdu. Lakin 1979-cu il İslam inqilabından sonra vəziyyət başqa istiqamətə yönəldi və çox keçməmiş insanlar gözledikləri həyat səviyyəsinə çata bilməyəcəklərini anladılar.

Məhkəmələrin el kəsmək, qadınları çədraya məhkum etmək barədə qərarları və digər şəriət qanun-qaydalarının tətbiqi insanların inqilaba münasibətini tamamilə dəyişdi, lokal etirazlar baş qaldırdı. Lakin rejim təbliğat və zor gücünə insanları ram edə bildi. İnqilabdan sonra minlərlə gərkəmlə ölkəni, tanınmış alim, mədəniyyət xadimi ziyanı rejim etdi. Yeni hakimiyyət yeni siyasi xətt tutaraq regionda hökmranlıq etmək üçün "Şiə hili" kimi geosiyasi layihələri ortaya atdı.

Neft və qazdan əldə olunan milyonlar ölkənin inkişafına və sosial vəziyyətin

yüksəlməsinə deyil, region dövlətlərinə təsir etmək üçün yaradılan siyasi və bəzən də silahlı qruplaşmaların maliyyələşməsinə yönəldildi. Digər tərəfdən nüvə programını həyata keçirərək dünyanın diqqətini üzərinə çəkdi və sərt sanksiyalara məruz qaldı. Bütün bunlar ölkədə sosial-iqtisadi vəziyyəti son dərəcə ağırlaşdırdı. Artıq əhali təbliğata uymur və anlayır ki, rejimin yürütdüyü siyasət ötən 40 ildə İrana neinki inkişaf və rifah gətirməyib, əksinə, onu dünyadan təcrid vəziyyətə salıb.

Yuxarıda deyilənləri nəzərə alaraq belə bir qənaətdə gəlmək olar ki, İranda davam edən kütləvi aksiyalar heç də təkəcə qadın hüquqlarının müdafiəsi və bu kimi digər məsələlərlə bağlı deyil, insanlar artıq beziblər və rejimin dəyişməsinə isteyirlər.

Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan ötən ilin sonunda Brüsseldən xahiş etdi ki, Azərbaycanla təmas xəttinə müşahidəçilər göndərsin. Brüssel iki ayılıqna təmas xəttinə müşahidəçilər göndərdi.

Moskva əvvəlcə buna etiraz etmədi. Ancaq iki ay bitdikdən və Paşinyan Avropa İttifaqının müşahidə missiyasının müddətinə və sayını artırmaqla bağlı Brüs-

Avropa İttifaqı hər hansı ölkədə hərbi baza yarada bilməz

Kreml Avropa İttifaqından çox Fransanın Ermənistanla sıx əlaqələrindən narahat olmalıdır

selle razılığa gəldikdən sonra Kreml narahat olmağa başladı. Hazırda Moskvada hesab edirlər ki, Avropa İttifaqı Rusiyanın Ukraynada başının qanşmasından istifadə edərək Cənubi Qafqazda, o cümlədən Ermənistanda hərbi nöqtəyi-nəzərdən möhkəmlənmək istəyir.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu hesab edir ki, Avropa İttifaqı NATO-dan fərqli olaraq hərbi struktur deyil, hər hansı ölkədə hərbi baza yarada bilməz. Məsələn, Avropa İttifaqı Rusiyanın Gümrüdəki hərbi bazasını əvəz edə bilməz. Bu, praktiki baxımdan mümkün deyil: "Avropa İttifaqına üzv dövlətlərin

bir qisminin Cənubi Qafqazda maraqları olsa da, Cənubi Qafqazda Rusiya ilə toqquşmaq istəmir. Al-yə üzv dövlətlər arasında Azərbaycanla strateji tərəfdaş olanlar da var, enerji əməkdaşlığı mövcuddur. Həmin dövlətlər Avropa İttifaqının müşahidəçi missiyasının tərkibində yer almağa tələsməyəcəklər. Avropa İttifaqının Ermənistana göndərəcəyi müşahidəçi missiyasında əsasən Fransa nümayəndələri yer alacaqlar. Əslində Kreml Avropa İttifaqından çox Fransanın Ermənistanla sıx əlaqələrindən narahat olmalıdır".

İsmayıl

Azərbaycanda media subyektləri vergilərdən azad edilir

Azərbaycanda media subyektləri vergilərdən azad edilir.

Bununla bağlı Milli Məclisin dünən keçirilən iclasında müzakirə edilən Vergi Məcəlləsinə dəyişiklik müzakirəyə çıxarılıb.

Dəyişikliyə əsasən, media subyektlərinin (kütləvi informasiyanın dərc olunması və (ya ya) yayımlanması olan fiziki (jurnalistlər istisna olmaqla) və ya hüquqi şəxslərin) öz fəaliyyətləri nəticəsində əldə etdikləri gəlirləri, o cümlədən reklam gəlirlərinin, habelə onlara müvafiq dövlət qurumu tərəfindən verilən maddi yardımların gəlir vergisindən, mənfəət vergisindən və sadələşdirilmiş vergidən azad edilməsi təklif olunur.

Eyni zamanda media subyektləri tərəfindən istehsal olunan media məhsullarının

təqdim edilməsi də əlavə dəyər vergisindən azad edilir.

Azadolmalar 2023-cü il yanvarın 1-dən tətbiq olunmaqla 3 il müddətində qüvvədə olacaq və audiovizual media subyektlərinə şamil olunmur.

Müzakirələrdən sonra sənəd səsverməyə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Nəhayət, Rusiya da bizim mövqeyə gəldi

Minsk qrupunu Qərb ölkələri tarixin zibilliyinə atıb

Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova ATƏT-in Minsk qrupundan danışib. Zaxarova deyib ki, bu formatı məhz Qərb ölkələri tarixin zibilliyinə atıb.

Onun sözlərinə görə, ABŞ başda olmaqla Qərb ölkələri Ermənistan-Azərbaycan nizamlaşmasının söylərini pozub: "Minsk Qrupu formatı tarixin zibilliyinə məhz ABŞ və Fransadan olan həmsədrlərin uydurma behanə ilə 2022-ci ilin fevralında rusiyalı həmkarları ilə əməkdaşlığı dayandırıldıqdan sonra atılıb. Budur fakt. Onlardan heç bu cür fəaliyyətə görə başadüşülən izah da gəlməyib. Bunu nəzərə alaraq biz Bakı və İrəvana üçtərəfli format çərçivəsində yardım etməyə diqqətimizi yönəldtik. O ki qaldı ABŞ-nin vasitəçiliyinə, biz onun real addımlarla dolu olmasını, hansısa əlavə dəyərə malik olduğunu görmürük". Həmçinin qeyd edib ki, Rusiya sülh müqaviləsinin imzalanması ilə bağlı Ermənistan və Azərbaycana yardım etməyə davam edir. Zaxarova iki ölkə arasında

münasibətlərinin normallaşması üzrə xüsusi nümayəndə İqor Xovayevin İrəvan və Bakıya səfərlərini və oradakı təmaslarını xatırladıb. Onun sözlərinə görə, həm erməni, həm də Azərbaycan tərəfi Rusiyanın vasitəçiliyində maraqlı olduqlarını bildiriblər: "Sülh müqaviləsinin həssaslığını nəzərə alaraq, mən məsləhətləşmələrin detallarına varmayacağam. Bir daha Moskvada Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin növbəti görüşünü təşkil etməyə hazır olduğumuzu təsdiq edə bilərəm".

Rusiya XİN rəsmisinin açıqlamasını "Şərq"ə dəyərləndirən siyasi elmlər doktoru, professor Cümşüd Nuriyev ilk növbədə Moskvanın İrəvanla bağlı dəyişən mövqeyinə diqqət çəkib. Professor bildirib ki, Ermənistanın müstəqil xarici siyasətinin olmadığı, xaricdən gələn təlimatlar əsasında fəaliyyət göstərmələri hər kəsə bəllidir: "Ermənilərin xaricdən aldığı reseptlə proseslərə yanaşması Rusiyanı həm qıcıqlandırır, həm də qəzəbləndirir. Ona görə də Rusiya XİN başçısı

Sergey Lavrov açıq şəkildə Ermənistanın siya-sətini tənqid edir. O ki qaldı ATƏT-in Minsk qrupuna, bu mənasız formatı tarixin arxivinə göndərən şəxs məhz dövlət başçısı cənab İlham Əliyevdir. Mühəribədən bir qədər sonra həmsədrlərin israrlı xahişi ilə onları qəbul edən ölkə rəhbəri həqiqətləri olduğu kimi dilə gətirdi. İctimaiyyətin mövqeyi ilə yanaşı, siyasi və diplomatik cəhətdən də Minsk qrupuna ağır dil-də cavab verildi. 30 il boş zaman keçirmiş, problemin həlli üçün heç bir iş görməmiş Minsk qrupu layiqli qiymətini aldı. İki ildən sonra olsa da, nəhayət, Rusiya da bu mövqeyə gəldi. Əslində Zaxarovanın dediyi üçtərəfli format, yeni Rusiya-Azərbaycan-Ermənistan arasında aparılan müzakirələr, anlaşmalar da Prezident İlham Əliyevin ideyasıdır. Rusiya üçtərəfli formatda özü də yer aldığı üçün daim bunu dəstəkləyib və prosessə əlavə ölkələrin müdaxiləsinə qışqanc yanaşib. Üçtərəfli formatda rəsmi Bakı tərəfindən indiyədək heç bir problem yaradılmayıb. Azərbaycan imza atdığı sənədə uyğun olaraq üzərinə götürdüyü öhdəliklərə əməl edib. Ancaq Baş nazir Nikol Paşinyanın tez-tez mövqeyini dəyişməsi, Rusiyanın açıqlına Qərbə yönəlik addımlar atması, bölgəyə Avropa İttifaqının "mülki missiyası"nı gətirməsi və s. hadisələr prosesin irəliləyib doğru getməsinə mane olub. Son günlər Paşinyanın xaricdən aldığı sifarişlə yenidən Qarabağın "statusu" məsələsini gündəmə gətirir. Halbuki bu, birbaşa Azərbaycanın daxili işinə qarışmaqdır".

C.Nuriyev vurğulayıb ki, ABŞ-nin bu məsələdə vasitəçiliyi öz maraqlarına uyğun yox, Azərbaycan və Ermənistanın maraqlarına uyğun şəkildə olmalıdır: "Aydındır ki, ABŞ-nin məqsədi Cənubi Qafqazda söz sahibi olmaq, möhkəmlənməkdir. Rusiya isə bunu istəmir. Avropa İttifaqının, xüsusən Fransanın Ermənistan ərazisində fəaliyyət niyyəti İrəvanın müstəqil olumasından qaynaqlanır. Əlinin missiyasına rəsmi Bakı da qarşı çıxır. Çünki hələ müəyyən olunmamış dövlət sərhədləri ilə bağlı hansısa ölkənin, təşkilatın, missiyanın nəse söyləməsi, konkret bir tərəfi ittiham etməsi absurd olar. Zaxarovanın ABŞ və Fransanın təmsilində Qərbi tənqid etməsi Rusiyanın ənənəvi siyasətidir. Lakin ABŞ və Fransanın ATƏT-in Minsk qrupunu yenidən diriltməyə cəhd göstərməsi bu iki ölkənin öz maraqlarını gündəmə gətirmək məqsədi daşıyır. İndiki dönmədə həmsədrlik institutunu reanimasiyadan çıxartmaq cəhdi ağlısız təşəbbüsdür".

İsmayıl Qocayev

Tələbələrə quru sərhəddən istifadəyə imkan yaradılmalıdır

Ən azı Türkiyədə təhsil alan tələbələrin ölkəmizə qayıtması üçün güzəşt tətbiq edilməlidir

Türkiyədə baş verən dəhşətli zəlzələdən sonra qardaş ölkədə ali məktəblərdə təhsil onlayn, distant formaya keçib. Bu səbəbdən Türkiyədə təhsil alan azərbaycanlı tələbələrə quru sərhəddən istifadə imkanının yaradılması

Millət vəkili Vüqar Bayramovun sözlərinə görə, Türkiyədə 30 minə yaxın Azərbaycan vətəndaşının təhsil aldığına nəzərə alsaq, həmin gənclərin ölkəmizə qayıdışına dəstək olunması vacibdir: "Təyyarə biletlərinin baha olduğunu nəzərə alsaq, tələbələrin çoxunun quru sərhədləri vasitəsilə vətəninə qayıtmağa üstünlük vermək istəyi anlaşılandır. Bu aydan etibarən Türkiyə ilə Naxçıvan arasında quru sərhədlərimiz açılarsa da, bu imkandan Muxtar Respublikada qeydiyyatda olan vətəndaşlarımız istifadə etmək hüququna malikdir. Bu baxımdan, qeydiyyat yerindən asılı olmayaraq, Türkiyədə təhsil alan Azərbaycan vətəndaşlarına belə imkanın yaradılması məqsədəuyğun olardı. İndiki halda tələbə biletləri təqdim etməklə azərbaycanlı tələbələrin quru sərhəddən istifadəyə icazə verilməsi onların vətənə asan və daha az xərclə qayıtmasına imkan yaradardı. Bütövlükdə, mərhələli şəkildə qardaş Türkiyə ilə quru sərhədlərimizdən bütün vətəndaşlarımızın istifadə imkanının yara-

dılması məqsədəuyğun olardı".

Təhsil eksperti Nadir İsrəfilov da açıqlamasında bu təşəbbüsü dəstəkləyib: "Dünya ölkələrində belə təcrübələr var. Niyə bizdə də olmasın? Gənclər bizim gələcəyimizdir, onlara hərtərəfli dövlət qayğısı göstərilir. Mənavi dəstək yanaşı, maddi dəstək də əsas şərtlərdən biridir. Bu gün ölkə rəhbərliyinin təhsilimizə böyük diqqət və qayğısı var. Aidiyyəti qurumlar bu sahədə araşdırma aparıb, müvafiq qurumlara təklif təqdim etməlidirlər. Bu, vətəndaşlar tərəfindən dövlətimizin təhsilimizə qayğısının növbəti bariz təzahürü kimi qiymətləndiriləcək. Türkiyədə çox sayda azərbaycanlı tələbələr təhsil alır və onların demək olar ki, hamısı ya-taqxanalarda yaşayır. Quru sərhədlərinin bağlı və ölkəyə uçuş biletlərinin qiymətlərinin baha olması onların problem yaşayacağını deməyə əsas verir. Bu mənada ən azı Türkiyədə təhsil alan tələbələr ölkəmizə qayıtması üçün güzəşt tətbiq edilməlidir".

Şəymən

Hər kəs sumkasında torba gəzdirəcək

Amma bunun ekologiyamıza heç bir müsbət təsiri olmayacaq

Polietilen paketlərin ödənişli edilməsi super-marketlərdən əlidlə çıxmağa alışq olanların ovqatını təlx edib. Guya ki, dünənədək (XX əsrin sonlarında) parça zənbillərlə mağazalara gedən biz deyildik. Polietilen paketlər dəbə minəndən evdar xanımlar da parça, hörmə zənbilləri köhnəlik qalıqlığı elan edib onlardan üz çevirdilər.

Bir-iki ağıllı adam "polietilen paketlər ziyanlıdır, onları zibillərin təkrar emalından hazırlayırlar, polietilen paketdə çörək, ərzaq, qida məhsulu saxlamayın" desələr də, kimdi eşidən?!. Amma çərxi-fələk tərsinə dövrən etməyə başladı. Polietilen paketlər yavaş-yavaş dövrüyyədən çıxarılır. Bunun əsasən ekologiyanın mühafizəsi məqsədilə edildiyi bildirilsə də, marketlərin polietilen paketlərə konkret məbləğ təyin etməsində həm də qazanc güdülüyü də şübhəsizdir. Kiçik ölçülü (kartof-soğan toplayıb tərəziyə qoyduğu muz paketlər) polietilen paketlərə görə ödəniş tələb olunmur. Bu, marketlərə sərf etmz. Marketlər bununla alıcılara "gəlin, pərakəndə satışda olan məhsulları pakete yığın", çağırışı edir. Amma kassaya yaxınlaşanda əgər kiçik paketləri nisbətən böyük ölçülü pakete qablaşdırmaq istəsəniz, ona görə ödəniş tələb olunacaq. Orta ölçülü paketlərə görə 3 qəpik, böyük ölçülüyə görə isə 5 qəpik çıxılacaq. Mini-marketlərdə, kiçik ərzaq mağazalarında polietilen paketlər hələ ki, ödənişsizdir. Kiçik mağazaların itirmək istəmir. Super-marketlər isə alıcı itirməyəcəklərinə arxayındır. Çünki polietilen paketlərdən imtina tələbi ələ bir vaxtda dövrəyə daxil olub ki, əhalinin 99 faizi marketlərə bağlı haldadır artıq. Super-marketlərdən qaçış mümkün deyil. Bir-iki

gün alıcılar çəş-baş qalacaq, sonra yenə hamı vəziyyətə alışacaq. Polietilen paketlərin dəyəri alınan malların qiyməti fonunda itib-batacaq.

Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqası İcraıyyə Komitəsinin sədri, hüquqşünas Sahib Məmmədovunsa polietilen paketlərlə bağlı öz yanaşma tərzı var. Baxaq:

- Avropa ölkələrində artıq neçə illərdir ki, plastik və plastik olmayan torbalar satılır. Buna görə də hər kəs sumkasında torba gəzdirir. Bəzən də ticarət şəbəkələri kapron və yığılan torbalar bağışlayır alıcılara. Məndə "Migros"un iki belə torbası var. Oralara gedəndə götürürəm. İndi artıq aeroportların "Duty Free"ləri də torbaları satır. Avropanın bu "dəbi" nəhayət bizdə də gəlib çatdı. Amma birincisi, Avropada torbanı satarkən onun qiyməti artıq, satılan məhsulların qiymətinə daxil edilmir. İkincisi, Avropada müxtəlif qurumlar

müəmədi olaraq plastik kütlənin az istifadə olunmasını qeydə alırlar. Məsələn, torbalar havayı olanda nə qədər kütlə istifadə olunurdu, indi nə qədər. Nəticə belədir ki, istifadə kəskin azalıb. Bizdə belə olacaqmı? Ümumiyyətlə, bununla bağlı data toplayan qurum varmı? Çox güman ki, yoxdur və olmayacaq. Sadəcə, görüntüyə yaratmaq (pokazuxa) naminə edilib. Həm də bundan da pul düzəldəcəklər, üstəgəl, bu, əlavə qazanc olacaq və satılan məhsulun qiymətinin azalmasına gətirməyəcək. Ölkəyə hibrid avtomobillər gətirilir və onlara gömrük rüsumunda güzəştlər nəzərdə tutulur. Guya ətraf mühitin bizi də gəlib çatdı. Amma birincisi, Avropada torbanı satarkən onun qiyməti artıq, satılan məhsulların qiymətinə daxil edilmir. İkincisi, Avropada müxtəlif qurumlar

Məlahət Rzayeva

Media haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə cərimələr artırılıb. Axsam.az APA-ya istinadən xəbər verir ki, məsələ Milli Məclisin bu gün keçirilən iclasında müzakirəyə çıxarılan inzibati Xətalər Məcəlləsinə təklif edilən dəyişikliklə əksini tapıb.

Dəyişikliyə əsasən, media məhsullarının qanunla müəyyən edilmiş qaydada yayımına mane olmağa görə fiziki şəxslər iki yüz manatdan üç yüz manata-

Jurnalistin fəaliyyətinə qanunsuz müdaxilə edənlər cərimələnəcəklər

dək məbləğdə cərimə ediləcəklər. Mövcud Məcəlləyə əsasən, kütləvi informasiya vasitələri məhsullarının qanunla müəyyən edilmiş qaydada yayılmasına mane olmağa və ya dövrü mətbu nəşrin tirajının pərakəndə satışına qanunla nəzərdə tutulmayan məhdudiyyətlər qoyulmasına görə fiziki şəxslər yüz manatdan yüz əlli manatadək məbləğdə cərimələnir.

Eyni zamanda, layihəyə əsasən, jurnalistlərin peşəkar fəaliyyətinə qanunsuz müdaxilə edilməsinə görə üç yüz manatdan altı yüz manatadək məbləğdə cərimə müəyyənləşir.

Həmçinin Məcəlləyə təklif edilən digər dəyişikliklə qanunla müəyyən edilmiş müddətdə onların sorğusuna cavab verilməsinə görə üç yüz manatdan beş yüz manatadək məbləğdə cərimə tətbiq edilməsi təklif edilir. Hazırda qanunla müəyyən edilmiş müddətdə jurnalist sorğusuna cavab verməməyə görə iki yüz manatdan üç yüz manatadək məbləğdə cərimə tətbiq olunur.

Qaradağlı soyqırımından 31 il ötür

Elman Məmmədov deyib ki, faciəyə hüquqi-siyasi qiymət verilməlidir

"Qaradağlı soyqırımına hüquqi-siyasi qiymət verilməlidir". Bunu Milli Məclisin iclasında deputat Elman Məmmədov bildirib.

Parlament üzvü bildirib ki, Qaradağlı soyqırımı böyük faciədir: "Ermənilər Qaradağlı kəndinin dinc sakinlərini vəhşicəsinə qətlə yetiriblər. Quyulara dolduraraq üzərini torpaqlayıblar. Xocavəndin 130 şəhidindən 78-i məhz Qaradağlı kəndinin sakinləri olub. Bu dəhşətli faciənin baş verməsindən 31 il ötür. Hesab edirəm ki, Qaradağlı soyqırımının bütün detalları ilə beynəlxalq aləmə çatdırılmasına, faciəyə hüquqi-siyasi qiymət verilməsinə nail olmalıyıq".

Qeyd edək ki, Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndi 17 fevral 1992-ci il tarixdə erməni silahlı birləşmələri tərəfindən işğal olunub. Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının məlumatına görə, işğal zamanı kənddə olan 116 nəfərdən 57 nəfər qətlə yeti-

rilib. Əsir-girov götürülmüş kənd sakinləri amansız işğəncələrə məruz qalıb, onlara qarşı aşkar soyqırım həyata keçirilib, etnik təmizləmə aparılıb. Qaradağlı kəndinin işğal zamanı 39 nəfər itkin düşmüş şəxs kimi xatırlanır. Onlardan 33 nəfər kişi, 5 nəfər uşaq (oğlan), 1 nəfər isə qadındır. Əsir-girov götürülmüş 50 nəfər isə sonradan azad olunub.

İsmayıl

Mövsümi xarakterli atmosfer çöküntülərinin intensivliyinin artması cənub bölgəsində lokal sürüşmə zonalarının aktivləşməsinə səbəb olub.

Bunu Trend-in sorğusuna cavab olaraq Milli Geoloji Kəşfiyyat Xidmətinin reisi Əli Əliyev bildirib. Onun sözlərinə görə, əsasən Lənkəran və Lerikdə lokal sürüşmə zonalarının aktivləşdiyi müşahidə olunub.

Sürüşmə zonaları ilə bağlı son vəziyyət açıqlandı

Lənkəran və Lerikdə sürüşmə zonalarının aktivləşdiyi müşahidə olunub

hədə olunub.

"Bizə daxil olan müraciətlər əsasında həmin ərazilərdə monitorinqlər keçirilib, müvafiq ekspert rəyləri hazırlanaraq müvafiq orqanlara təqdim olunub. Müəmədi olaraq ölkə ərazisində sürüşmə zonalarının monitorinqi aparılır. Bakı şəhərində bugünkü olan məlumata görə ümumilikdə sürüşmə zonalarında ciddi aktivləşmə qeydə

alınmayıb. Lakin Nübar yaşayış massivində və Masazır sahəsində zəif dinamik aktivləşmə müşahidə olunur. Amma təhlükəli sürüşmə prosesi qeydə alınmayıb. Ölkə ərazisində 99 lokal sürüşmə sahəsinin 42-i monitorinqlərimizə cəlb olunub. Hazırda ölkə ərazisində sürüşmə zonaları ilə bağlı durum stabilidir.", - deyə xidmət reisi qeyd edib.

İrənin şəhərlərini yenidən etiraz aksiyaları bürüyüb

Fevralın 16-da gecə saatlarında İrənin paytaxtı Tehran və digər şəhərlərdə geniş etiraz aksiyaları keçirilib. Bu barədə Reuters agentliyi məlumat yayıb.

Fevralın 17-də davam edən etiraz aksiyaları ötən ilin sentyabrında nümayişlərdə iştirak etmiş Məhəmməd Mehdi Kərami və Seyid Məhəmməd Hüseyninin edam edilməsinin 40-cı günü ilə əlaqədar təşkil edilib. Agentliyin xəbərində bildirilir ki, Tehranın bir neçə məhəlləsində, eləcə də Xuzistan əyalətinin Kərəc, İsfahan, Qəzvin, Rəşt, Ərak, Məşhad, Sənəndəc, Qorve və İzeh şəhərlərində gecə boyu davam edən nümayişlərdə İran rejiminin öləy-hinə qarşı səsəndirilib.

İrənin şimal-şərqində yerləşən şəhərlərin müqəddəs Məşhad şəhərində çəkildi iddia edilən onlayn videoda nümayişçilərin əllərində "Şəhid qardaşım, sənin qanının qisasını alacağam" şüarları tutduqları bildirilir.

hücumdan sonra Tehran rejimi buna adekvat cavab verəcəyini, qısa alacağı-nı bildirmişdi. İran bölgədə özünün proksi qüvvələrindən, maliyyələşdirdiyi, silahla təchiz etdiyi terrorçu ünsürlər vasitəsilə Qərbin infrastrukturlarını vura bilər. Belə bir təhlükə daim mövcuddur. İran artıq global mənada baş ağrısına çevrilib. ABŞ, Avropa ölkələri və İsrail İranın nüvə silahı əldə etmək üçün apardığı işlərdən ciddi narahatdır. Son günlər bu narahatlıq daha da artıb. Çünki prosesin sonuna doğru gəlindiyi ilə bağlı məlumatlar var. İran yaxın dövrdə nüvə silahı əldə edərsə, bu, ABŞ və onun Yaxın Şərqdəki müttəfiqləri üçün ciddi təhdid olacaq. Ona görə də İranı durdurmaq üçün hərbi əməliyyatların keçirilə biləcəyi də istisna olunmur".

İran yenə ciddi təxribatlara hazırlaşır

ABŞ və onun Yaxın Şərqdəki müttəfiqləri üçün təhdid yaranıb

ABŞ-nin Yaxın Şərqdəki Hərbi Hava Qüvvələrinin komandanı general Aleks Qrinkoviç İranın Amerika qüvvələrinə və regiondakı neft obyektlərinə hücum planları barədə xəbərdarlıq edib.

O deyib ki, İran ciddi təxribatlar hazırlığındadır: "Hazırkı vəziyyətdə İranın diqqəti Amerika, Suriyadakı beynəlxalq koalisiya qüvvələrinə, dənizdə olan hədəflərə və regiondakı neft infrastrukturuna hücum etməyə yönəlib". Xatırladaq ki, son günlər bir neçə Qərb ölkəsi Tehran rejiminin müəyyən bölgələrdə təxribatçı hərəkətlər hazırlığında olduğunu iddia ediblər. Onların fikrinə, İran hər hansı

hərbi müdaxiləyə məruz qalarsa, dərhal planlarını işə salacaq.

Politoloq Natiq Miri "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, İran öz ərazisinə hansısa hücum olacağı təqdirdə cavab zərbələri endirəcək. Analitik qeyd edib ki, İran Yaxın Şərqdə ABŞ-nin hərbi bazalarını, iqtisadi-maliyyə infrastrukturlarını, eyni zamanda neft obyektlərini vurmaqla bağlı daim təhdidlər yağdırıb: "İranın dar məqamda buna gedəcəyi şübhəsizdir. Uzun müddətdir İran bununla bağlı hazırlıq görüb və uzaqmənzilli raket ehtiyatlarını toplayıb. Bir müddət öncə İran ərazisinə PUA-larla edilən

N.Mirinin sözlərinə görə, hərbi müdaxilə ilə bağlı plan hər zaman masadadır: "ABŞ və İsrail hava qüvvələrinin birgə təlimləri də göstərir ki, İrana qarşı hücumların modeli hazırlanmaqdadır. Artıq real anti-İran koalisiyası yaranıb və miqyası da getdikcə genişlənməkdədir. İranı durdurmaqla bağlı ortaq fikir formalaşmaqdadır. Yaxın dövrdə İrana ciddi hərbi zərbələrin endiriləcəyi ehtimalı yüksəkdir. İranın hər hansı təxribatçı addımları hərbi müdaxilənin tarixini daha da tezləşdirər".

İsmayıl Qocayev

Xankəndidə siyasi qarşıdurma gərginləşəcək

Kreml Araiqlə Vardanyan arasında siyasi döyüşü izləmək istəyir

"Xankəndidə separatçıların "başçısı" Arai Arutyunyan "konstitusiya" dəyişikliyi ilə bağlı qərar qəbul edib. Hərbi vəziyyətdə separatçıların qondarma "prezidentini" "parlament" seçəcək".

Bu barədə siyasi şərhçi Asif Nərimanli deyib. Analitik vurğulayıb ki, ilk baxışdan "ümumi razılaşma" prinsipinə söykənən bu addımın əslində Ruben Vardanyanın oyun-dankənar vəziyyətə salmağa hesablandığı görünür: "Çünki "seçkilər"dən sonra hökumət də yə-niden formalaşdırılacaq və Ruben koman-dadan kənarda qala bilər. Rusların Vardanyan layihəsi təkə Bakiya yox, həm də İrəvana qarşıdır. Ruslar Bakının erməni əhalisi ilə qurmaq istədiyi təmas-larda Vardanyanı "nümayəndə" kimi irəli çəkir. Bununla ABŞ-nin təşəbbüsünü ələ keçirir, eləcə də interqasiyanın qarşısını alır. Perspektivdə Vardanyanın "artsax döyüşçüsü" kimi Ermənistan siyasətinə transfer edilməsi planının olduğu da istis-na deyil. Nikolun Rubenə qarşı sərt möv-

qeyi o deməkdir ki, İrəvan belə bir perspektivi görür. Yaxud təhlükə haqda məlu-matlıdır. Rubenin erməni diasporu daxilində anti-Paşinyan mövqeyində olanlarla isti münasibətləri də bu riski artır-an amillərdir. Bakı və İrəvanın möv-qeyi Rubenin gətməsi məsələsində üst-üstə düşür. Hərçənd, bu o demək dey-il ki, ortaq addımlar var. Sadəcə olaraq, Laçın yolunda aksiyanın sülhməramılların nəzarətindəki bölgədə yaratdığı situasiya Nikola bundan Vardanyanın əleyhinə isti-

fadə imkanı verdi".

Ekspert diqqətə çatdırıb ki, Ruben dirəniş göstərəndə Paşinyan Araiqlə üzərindən etdiyi ilk cəhdde yeni "seçkilər"lə onu pro-sesdən kənarlaşdırmaq istədi: "Lakin ruslar bunun qarşısını kəsdi. İndi "konstitusiya islahat-ları" adı ilə Vardanyanı uzaqlaşdırmaq üçün növbəti proses hazırlanıb. Bu addımın Araiqlə Ruben cütlüyünün Moskvaya ay-r-aynılıqda gətməsi və geri qayıtmasından sonra baş ver-məsi təsadüfi deyil. Görünür, ruslar hər ikisinə müəyyən vədlər verməklə "qalib gəlmək" uğrunda siyasi döyüşü iz-ləmək istəyir. Separatçılar arasında ya-rana biləcək kaos da sülhməramılların "hakim" mövqeyini gücləndirir. Proseslər göstərir ki, Xankəndidə siyasi qarşıdur-ma gərginləşəcək. Bu qarşıdurma bizim maraqlarımıza uyğundur və Bakı "halqə-ni daraltmaq"la separatçılar üçün vəzi-yeti daha da kəskinləşdirə bilər".

İsmayıl

Ermənilərin yeni planı...

"Sumqayıt hadisələri"nin indi gündəmə gətirilməsi təsadüfi deyil

Ermənilər "Sumqayıt hadisələri"nin "35-ci ildönü-mü"nə hazırlışırlar. Artıq bu istiqamətdə erməni lobbisi, diasporu, Qriqoryan kilsəsi və xarici ölkələrdəki nüfuz-lu, imkanlı ermənilər geniş kampaniyalara başlayıblar.

Diqqətçəkən məqam isə bu məsələdə onlara başda Fransa olmaqla, bir sıra Qərb ölkəsinin də ciddi dəstək verəməsidir. Qeyd edək ki, "Sumqayıt hadi-sələri" 1988-ci ilin fevralın 27-dən 28-nə keçən gecə Sumqayıt şəhərində baş verib.

İğtişaşlar nəticəsində 32 nəfər həyatını itirib. Ermənilər baş verən hadisəni Azərbaycanın ermənilərə qarşı "kütləvi qətli", hətta bəzən "soyqırımı" kimi qeyd etsə də, faktlarla aydın oldu ki, hadisə SSRİ Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin ermənilərlə birgə həyata keçirdiyi ssenarinin tərkib hissəsi idi. Dövrün siyasi proseslərinə, eyni zamanda tarixə nəzər salsaq, hadisənin məhz ermənilər tərəfindən törədildiyi aydın şəkildə görünür.

Politoloq Turan Rzayev "Şərq"ə deyib ki, ermənilərin siyasi məqsədləri üçün öz soydaşlarını qətlə yetirmə-si, hətta kütləvi şəkildə öldürməsi ilk belə hal deyil. Analitik bildirib ki, XIX əsrin ikinci yarısında Qərbin imperialist ölkələrinin təhriki ilə Osmanlının Şərqi Anadoludakı torpaqları hesabına "müstə-qil Ermənistan" dövləti yaratmaq istəyən ermənilər "Daşnaksütyun" "Xınçaq" kimi terrorçu təşkilatlar ətrafında birləşməyə başladı. Lakin bu prosesdə iştirak etmək istəməyən ermənilərin sayı da az deyil-

di: "'Daşnaksütyun" və "Xınçaq"a məxsus silahlı ermənilər xüsusilə İstanbul, Ədirnə, Selanik, İzmir, Ərzurum, Antak-ya və digər ermənilərin kompakt yaşadığı Osmanlı şəhərlərində onlara dəstək verməyən erməniləri kütləvi şəkildə qətlə edirdi. Maraqlıdır ki, Sumqayıtda öldürül-ən ermənilərin, demək olar ki, hamısı erməni terror fondlarına pul keçirməkdən imtina edənlər idi. Bu mənada erməni-lərin Sumqayıtda öz soydaşlarını qətlə ye-tirməsi heç də təəccüblü hal deyil. Digər yandan, 1988-ci il fevralın 19-dan etibara-n İrəvanda kütləvi mitinqlər başlamış-dı. Mitinq iştirakçıları "Ermənistan türklərdən təmizlənməli!", "Ermənistan yalnız ermənilər üçündür!" kimi şüarlar irəli sürürdülər. İrəvanda bu hadisələrə qarşı etirazını bildiren azərbaycanlıların evlərinə od vurulur, kütləvi şəkildə qətlə yetirilirdi. Ermənilər hadisənin təktərəfli olmaması üçün bu hadisə ilə paralel azərbaycanlıların da erməniləri kütləvi şəkildə "öldürməsinə" çalışırdı. Bunun

üçün Azərbaycan dilini səlis şəkildə bilən xüsusi təlim keçmiş ermənilər, Sumqayıtda ermənilər yaşayan məhəllələrdə basqın təşkil edirdi. Bununla da ermənilər həm Ermənistan-da anti-Azərbaycan hərəkatını gücləndirir, həm də bu hərəkatın səbəbsiz yerə olmadığını isbat etməyə çalışırdılar. Əsas kimi isə həmin ərəfədə Ermənistandan zorla çıxarılmış 41 mindən artıq azərbaycanlının əksəriyyəti məhz Sumqayıtda məskunlaşdığını və hadisənin onlar tərəfindən törədildiyini irəli sürürdülər".

T.Rzayevə görə, "Sumqayıt hadisə-ləri"nin "35-ci ildönümü"nə hazırlaşan ermənilərlə "Sumqayıt hadisələri"nin sifarişçiləri, təşkilatçıları eynidir: "Diqqətçəkən digər məqam isə ermənilərin bu hadisəni məhz Azərbaycanın Qərbi azərbaycanlılarla bağlı məsələni qabart-dığı bir zamanda etməsidir. Ermənilər məhz indi "Sumqayıt hadisələri"ni gün-dəmə gətirərək Qərbi Azərbaycandan zorla qovulan azərbaycanlılarla bağlı he-qiqətləri kölgədə qoymaq, gündəmdən çıxarmaq istəyirlər. Çünki bu faktın qabardılması və Azərbaycan tərəfindən dövlət səviyyəsində beynəlxalq aləmin diqqətinə çatdırılması azərbaycanlıların indiki Ermənistan ərazisindən zorla qo-vulmaları, vətəncəsinə öldürülmələri, təz-yiq və zorakılıqlara məruz qalmalarını, münafiqsinin məhz ermənilər tərəfindən başladıldığını təsdiqləyir".

İsmayıl

Məqsəd başqadır

Avropa İttifaqının səfiri bir qrup jurnalistlə qapalı toplantı keçirib

"'"Media haqqında" qanun-qəbulundan xeyli vaxt keçməsinə baxmayaraq, Avro-pa İttifaqının Azərbaycandakı Nümayəndəliyinin rəhbəri, səfir Peter Mixalko Bakıda bir qrup jurnalistlə qapalı toplantı keçirib".

Bunu Milli Məclisin iclasında deputat Sahib Aliyev bildirib. O deyib ki, bu toplantı Azərbaycanda söz azadlığı ilə bağlı narahatlıqdan irəli gəlmiş, məqsəd başqadır: "Bu qanunda, sadəcə, tənzimləyici addımlardan söhbət gedir. Bu qanun qəbul olunana qədər müxtəlif platformalarda, o cümlədən parlamentlə geniş müzakirələr keçirilib. Bu halda dinləmə adı altında belə addımın atıl-masında məqsəd nədir? O tədbirdə iştirak edənlər içərisində jurnalistikada saçı-saqal ağardan insanlar da var. Nəzərə alınmalıdır ki, xaricdəki bəzi azərbaycanlılardan söyüş məqsədilə istifadə edənlərin məqsədi dəyiş-məyib. Digər tərəfdən, o da nəzərə alınmalı-dır ki, bu gün Ermənistanın ölkəmizlə

sərhədinə müşahidə missiyası yerləşdirilməsi adı altında atılan addımlar Azərbaycanın suverenliyinin tam təmin olunmasının qarşısının alınmasına yönəlib. O tədbirə qatılan-lar da belələrinin məqsədini anlamalıdırlar". Spiker Sahibə Qafarova isə qaldırılan məsə-lənin vacibliyini vurğulayıb. Bununla bağlı Parlamentdə deputatın mətbuat konfransı təşkil etməsinə imkan yaradılmasını tapşırıb.

İsmayıl

Jirinovskinin oğlunu cəzalandırırlar?

"Ola bilsin ki, həbs ona siyasi fəaliyyəti ilə bağlı verilən bir mesajdır"

Vladimir Jirinovskinin nikah-dankənar oğlu Oleq Eydəlsteyn Moskvada polisə hücum edib. Qeyd olunur ki, hadisə Rusiya paytaxtında restoranlardan birində baş verib.

Bələ ki, 36 yaşlı Oleq Eydəlsteyn ic-timai yerdə söyüş söyüb, qışqırıb, ət-rəfdəki insanların rahatlığını pozub. Polis izahat alın-maq üçün onu idarə-yə aparıb. Burada isə Oleq Eydəlsteyn polis inspektorunun döş qəfəsinə zərbələr endirib. Nəticədə Oleq Eydəlsteyn Moskvanın Tvers-koy Məhkəməsi tərəfindən 15 sutkalıq inzibati həbslə cəzalandırılıb. Hadisəni "Şərq"ə dəyərləndirən si-yasi şərhçi Turab Rzayev vurğulayıb ki, burada iki məsələ var: "Birincisi, bu, adi bir məişət hadisəsi də ola bilər. Belə ki, Rusiya cəmiyyətində vəzifəli şəxslərin həddindən artıq spirtli içki qəbul edərək dava-dalaş etməsi alışdığımız haldır. Hət-ta Rusiya prezidentlərindən Boris Yeltsin rəsmi səfərlərdə içkilə olub və ayaq üstə güclə dayanıb. Hətta Jirinovskinin özü belə rəngli bir şəxsdir. O, buzlu suya girməsi ilə tanınır. Ola bilsin, bu da adi bir məişət

hadisəsidir və sə-s-küy yaratdığı üçün poli-sə dövlət edilir".

Analitikin sözlərinə görə, hadisə Jirinov-skinin oğlunun siyasi aktivliyindən asılı olan bir məsələ kimi də qiymətləndirilə bilər: "Əgər onun belə bir siyasi aktivliyi varsa və atasının xəttini davam etdirsə, ola bilər ki, qarşı tərəf ona mesaj verməyə çalışsın. Yəni cəzalandırırlar. Çünki biz son dövrlərdə Ru-siyanın imperial ambisiyalarını müdafiə edən və sərt xətt tərəfdarları olan şəxslərə qarşı hücumların şahidi olmuşuq. Xatırlayır-sızsa, hətta bir müddət əvvəl Aleksandr Du-qinə qarşı sui-qəsd olmuşdu, ardından isə qızı ölmüşdü. Yəni ola bilsin ki, həbs ona si-yasi fəaliyyəti ilə bağlı verilən bir mesajdır".

Nihat Müzəffər

Qərbin məqsədi Rusiyanın təsirini azaltmaqdır

Ermənistana gələcək missiyaya alman polislərin də qatılması vəziyyəti gərginləşdirəcək

Avropa İttifaqı Ermənistan-Azərbaycan sərhədinə göndərməyi missiyaya Al-maniya polisini də cəlb edəcək.

Almaniya Nazirlər Kabinetinin nümayən-dəsi Şteffen Heberştrayt bildirib ki, Federal Nazirlər Kabineti Almaniyanın AB-nin Er-mənistanadakı yeni missiyasında Azərbaycanla beynəlxalq sərhəddə iştirak etməsi barədə qərar qəbul edib.

Heberştraytın sözlərinə görə, AB missi-yasında hüquq-mühafizə orqanının maksim-um 15 əməkdaşı iştirak edəcək. Məqsəd isə silahsız patrulların köməyi ilə atəşkəs rejiminə riayət olunmasına nəzarət etməkdir.

Ekspertlərin fikrinə, Fransa və Almani-ya hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşlarının Ermənistanla müşahidəçi qismində gəlməsi həm missiyanın mahiyyəti, həm də Avropa Birliyinin regionda möhkəmlənmək baxımın-dan uzunmüddətli niyyətləri ilə bağlıdır. Yeni missiya formal olaraq müliki xarakter daşı-sa da, hərbi səfərdə olan tapşırıqları yerinə ye-tirəcək.

Politoloq Azər Rəşidoğlu isə missiya-da hərbiçilərin sayının artmasının yeni gərginliyə səbəb olacağını düşünür. Poli-toloq "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, Av-

ropa İttifaqı bu qərarı qəbul etməklə sülh müqaviləsini imzalamağı əngəlləyir. Bun-dan istifadə edən Ermənistan sülh müqavilə-sini imzalamağı, Zəngəzur dəhlizinin açılmasını uzaatmağa çalışacaq: "Bakının razı-lığı olmadan xüsusi missiyanın bölgəyə göndərilməsi reallaşa bilməz. Lakin onu nə-zərə alaql ki, missiya bizim deyil, Ermənista-nın ərazisində yerləşəcək. Əlbəttə ki, biz bunu razılıqla qarşılaya bilmərik. Missiyada hərbiçilərin sayının artması yeni gərginliyə səbəb ola bilər. Fransa jandamlarından son-ra Almaniya polislərinin missiyaya əlavə olunması danışıqların vaxtını uzadacaq. Qərb Rusiyanın zəifləməsindən istifadə edə-rək, burada öz mövcudluğunu təsdiq etmək, regiona daxil olmaq istəyir. Rusiyanın başı-nı Ukraynada qarışdığını nəzərə alan Qərb Cənubi Qafqazda möhkəmlənmək istəyir. Qərbin məqsədi vəziyyətə nəzarət etmək, öz mövcudluğunu təsdiqləmək, Rusiyanın təsi-rini azaltmaqdır. Paşinyan Qərbə referanslar edir. Qərb də bu amildən faydalanmaq ni-yetindədir. Bakı isə bölgədə yeni gərginliyin yaranı-biləcəyindən ehtiyat edərək, balans siyasətinə üstünlük verir".

Şəymən

Millət vəkili xalqın sözünü dedi

Türkiyəyə təyyarə biletləri həddindən artıq bahadır

Dünən Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. İclasda gündəliyə salınmış 31 məsələ müzakirə olunub. Öncə Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarovanın təşəbbüsü ilə fevralın 6-da Türkiyədə zəlzələdə həlak olanların xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad edilib. Sədr qeyd edib ki, deputatlar hər gün Türkiyə deputatları ilə əlaqədədir: “Mən də hər gün faktiki olaraq Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri Mustafa Şentopla əlaqə saxlayıram. Türkiyə ilə bir yerdə olmağa, dəstəyə davam edəcəyik”.

Parlament sədri vurğulayıb ki, Avropa İttifaqının müşahidə missiyasının Ermənistanla sərhəddə yerləşməsi ilə bağlı mövqeyini Rusiyada keçirilən görüşlərdə bəyan edib: “Avropadan Ermənistanın Azərbaycanla sərhədinə müşahidə missiyasının gətirilməsi normalaşma prosesinə maneə yarada bilər”.

“Türkiyədə təhsil alan tələbələrə güzəştlər tətbiq olunsun”

Deputat Ceyhun Məmmədov Türkiyədə zəlzələyə görə tələbələrə təyyarə biletlərinə güzəşt olunmasını təklif edib. Bildirib ki, Türkiyədən təyyarə biletləri bahadır, tələbələr zəlzələ ilə əlaqədar ölkəyə qayıdışında çətinliklər yaranıb: “Türkiyədə zəlzələ ilə bağlı tələbələrə təyyarə biletlərində güzəştlər tətbiq olunmalıdır. İndi distant təhsilə keçilib. Ancaq elə ədəbiyyatlar var ki, tələbələr onları da qayıdaraq Türkiyədən gətirməlidirlər. Ona görə təyyarə biletlərində güzəştlər vacibdir. Türkiyə və digər ölkələrin təcrübəsində də belə hallar var”.

“Azərbaycan xalqı hər zaman Türkiyənin yanındadır”

Deputat Elman Nəsirov bildirib ki, Azərbaycan xalqı hər zaman Türkiyənin yanındadır: “Türkiyədəki fəlakət bütün

dünyanı sarsıdıb. İkili standartlara baxmayaraq, Avropa İttifaqı Türkiyəyə yardımla bağlı donor konfransı keçirməyə, BMT Türkiyəyə 1 milyard dollar yardım ayırmağa hazırlaşır. Azərbaycan xalqının isə bu fəlakət fonunda Türkiyəyə dəstəyi daha da artdı”.

Deputat Fəzail Ağamalı Türkiyədə baş verən faciəyə Azərbaycanın faciəsi kimi yanaşdığını söyləyib: “Bu faciəyə ilk reaksiya verənlər Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva oldu. Bizim Fövqəladə Hallar Nazirliyinin xilasedicilərinin Türkiyədə fəlakət zonasında fəaliyyətini də xüsusi qeyd etmək istəyirdim”.

“Siyasəti çirkinləşdirməyin...”

Deputat Kamal Cəfərov isə qeyd edib ki, Türkiyənin faciəsindən daxili və xarici siyasi maraqlar üçün istifadə etmək istəyənlər ne azərbaycanlı, ne də türkdür: “Bu faciədən zərər çəkənlərin hissələrinə siyasi məzmun verənləri, bu ağır faciəni siyasi mənfəətə çevirmək istəyən hər kəsi qınayıram. Bu gün birlik, bərabərlik zamanıdır, siyasət zamanı deyil. Siyasəti çirkinləşdirməyin”. O, güclü və qüdrətli Türkiyə dövlətinin bu çətinliyi də aşacağına, bu acı sınaqdan da şərəflə çıxacağına əminliyini ifadə edib.

Millət vəkili Fazil Mustafa bildirib ki, MTN generallarından birinin milyonlarla əmlakı qaytarıldı. Onun sözlərinə görə, qanunlar medianın belə şəxslərlə bağlı araş-

dırma aparmasına maneə olmamalıdır: “Digər tərəfdən, müstəqil media öz reytinginin ölçülməsində maraqlı olmaya bilər. Bu hala görə cərimə müəyyənəşdirilməsi düzgün deyil. Bu halın büdcədən maliyyələşdirilən audiovizual media orqanlarına şamil edilməsi yaxşı olardı”.

“Nəyə görə buna qarşı çıxılmalıdır?”

Hər hansı cərimənin ağırlaşdırılmadığını söyləyən Parlamentin İnsan Hüquqları komitəsinin sədri Zahid Oruc qeyd edib ki, media

orqanlarının məhsulunun yayılmasına məqsədyönlü şəkildə maneə olmağa görə cərimələr müəyyənəşdirilir: “Jurnalist fəaliyyətinə maneə olmağa görə də cərimə müəyyənəşdir. Nəyə görə buna qarşı çıxılmalıdır? O cümlədən mediaya vergilərlə bağlı güzəştlər edilir. Bütün bunlar ancaq təqdir olunmalıdır”.

“Vətəndaşa deyirlər ki, yaşadığını evə belədiyyənin, dövlət qurumunun 20 il əvvəl verdiyi sənəd saxtadır”

Millət vəkili Rəşad Mahmudov sənədsiz evlərlə bağlı problemi gündəmə gətirib. Vurğulayıb ki, vətəndaşlar bələdiyyələrdən torpaq alıb, banklara ödəniş edib, yerli icra hakimiyyətindən icazə alıblar: “Bu insanlar 20 il bu evdə yaşayıblar, övladları o evdən əsgər gedib. 2020-ci ildə torpaqların sərhədləri müəyyənəşləndən, elektron xəritələr tərtib olundandan sonra bu torpaqların bələdiyyələrin səlahiyyətinə daxil olmayan ümumi istifadədəki torpaqlar olduğu üzə çıxıb. İndi insanlar əllərində 20 il əvvəl bələdiyyənin sənədi, banka ödəniş, müvafiq dövlət qurumlarının icazələri ilə evlərinə çıxarış almağa gedir, cavab verilir ki, həmin sənədlər saxtadır. Bu məsələ ilə bağlı mənə 3 nəfər müraciət edib, ona görə məsələni Parlamentdə qaldırmağa qərar verdim. Belə məsələlərin həlli də diqqət mərkəzində olmalıdır”.

İsmayıl Qocayev

“Xocalı hər gün atəşə tutulurdu. Biz 4 ay blokada şəraitində yaşamışıq”.

Bunu “Şərq”ə açıqlamasında Xocalı sakini, soyqırımın canlı şahidi Məmmədov Mürvət Məmməd oğlu ailəsinin və özünün üzləşdiyi vəhşilikdən danışarkən deyib. O bildirib ki, hadisələr zamanı 14 yaşı olub:

“Biz 8 nəfər ailə üzvlərimlə birlikdə Qərbi Azər-

“Otaqda çürümüş ət və qan qoxusundan dayanmaq olmurdu”

Şahid: “Xocalı soyqırımının qurbanları ən iyrənc işğəncələrə məruz qalıb”

baycandan Xocalı şəhərinə pənah gətirmişdik. Məcburi köçürüldüyümüz zaman isə bir qardaşımı şəhid vermişik. Xocalı şəhərində də erməni zülmü ilə üzləşən ailə üzvlərimdən atam və iki qardaşım kö-nüllü şəkildə döyüşlərdə iştirak edib. Fevralın 25-dən-26-na keçən gecə ermənilər yenidən hücum keçdilər. Şəhərə yaxın qardaşlarım postdan gəldilər ki, ana, deyərsən, ermənilər Xocalıya girib, camaatı öldürür, hazırlaşın, biz də meşədə qaçanlara qoşulaq. Elə bu anda evimizi mühasirəyə aldılar və hər tərəfdən atəşə tutdular. Atam öz tüfəngi ilə, qardaşımsa bizdə yaralı yatan qonşumuz Vədadi dayının silahı ilə patronlar qurtarana qədr dö-yüşdülər. Gözləmədiyimiz anda evə əl qumbarası atdılar. Mən və anam yaralandıq. Qonşumuz Sara xala və 3 yaşlı qızı Natavan isə dünyasını dəyişdi. Fərsətdən istifadə edən ermənilər içəri girdilər və hər kəsi bir otağa yığib yandırmaq istədilər. Bu zaman 3 yaşlı qardaşım Ruslan dedi ki, mənə öldürməyin. Bu vaxt ermənilərin tərəfində vuruşan rus zabiti öz keyri üçün bizi yandırmə-ğə qoymadı”.

Onun sözlərinə görə, saxlandıqları otaqda ən iyrənc işğəncələrə məruz qalıblar: “Bizə və atamla iki qardaşımı ayırdılar. Mənlə beş nəfər ailə üzvüm yarılların saxlandığı bir otağa gətirildik. Otaqda çürümüş ət və qan qoxusundan dayanmaq olmurdu. Balaca qardaşım Əhmədlin ad gününü olduğunu öyrənən ermənilər onu aldadaraq əlinə

avtomat verdilər və tətiyi sıxaraq əsirləri güllələdilər. Dedilər ki, bu da bizdən sənə ömürlük hədiyyə qalsın. Sonra isə bizi maşına mindirib Ağdamla Əsgəranın arasına gətirdilər və müzdlü qaradərili döyüşçünün meyiti ilə 80 nəfər azərbaycanlı əsir dəyişdirildi. Atam və iki qardaşım barəsində isə heç bir məlumat yox idi, təxminən 15 il onları axtardıq, amma tapa bilmədik. Sonra isə məlum oldu ki, atam və iki qardaşımın erməni məzarı üstündə başları kəsilib. İndiyə kimi onların cəsədi bizə verilməyib”.

O qeyd edib ki, torpaqlarımız azad olduğu üçün köhnə illərə nisbətən şəhidlərimizin ruhu şadır: “Dövlətimizə və ordumuza minnətdaram ki, şəhidlərimizin qanı yerdə qalmadı. Artıq onlar rahat uyuya bilərlər. Cənab Ali Baş Komandan İlham Əliyevin və şəhidlərimizin sayəsində Xocalıda həlak olan insanların ruhları artıq erməni əsirliyindən azaddır. Ümumiyyətlə, hər zaman bizimlə maraqlandığı və qeydimizə qaldığı üçün cənab prezidentə və dövlətimizə minnətdaram. Onun sayəsində biz firavan həyat sürürük. Hazırda ailəliyəm, gözəl evim, işim və iki övladım var. Oğluma rəhmətlik atamın adını vermişəm. İnanıram ki, tezliklə Xocalıya qayıdacağıq. Biz hələ Qarabağı düşü-nərəkən Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Qərbi Azərbaycan icması yaradıldı. O dedə-baba torpaqlarımıza da qayıdacağımıza şübhə etmirəm”.

Nihat Müzəffər

Yeni şəhər salmaq üçün ciddi araşdırma aparılmalıdır

Təklifin reallaşdırılması üçün ölkə başçısının müvafiq sərəncamı olmalıdır

Azərbaycanda dəniz kənarında gənclər şəhərciyinin inşası və adının Heydərabad adlandırılması təklif olunur. Bir vaxtlar Yaşmada, dəniz kənarında gənclər şəhərciyinin tikilməsi ilə bağlı təkliflərin gündəm olduğunu xatırladan millət və-

kili Azər Badamov bu barədə Parla-mentin plenar iclasında çıxış edib.

Deputatın fikrinə, sonradan təxirə salınan şəhərciyin inşa edilməsi məsələsi yenidən gündəmə gətirilməlidir. A.Badamov bildirib ki, Türkiyədə baş verən zəlzələ gələcək planların qurulması məsələsinə yenidən baxılması üçün zəmin yaradır: “Təbii fəlakətlərdən heç bir ölkə sığortalımayıb. Bakının çox yüklənməsi səbəbindən insanlar tıxac problemindən əziyyət çəkirlər. Şəhərin mərkəzində çoxmərtəbəli binaların sayının artması bu problemi daha da artırır. Binaların bir-birinə çox sıx şəkildə inşasının təhlükəsizlik baxımından da heç bir normalara uyğun gəlmədiyini hesab edirəm. Əgər hər hansı fəvqəladə hal baş versə, yarana biləcək vəziyyəti təsəvvür etmək çətin deyil”.

Deputat Yaşmada inşa olunmalı şəhəriyə paytaxt statusunun verilməsini də təklif edib: “Bakıdakı

müəyyən dövlət idarələri və universitetlərini oraya köçürmək olar. Təbii ki, bu da Bakının yükünü azaldar və bir sıra problemlərin həllinə kömək olar. Həmçinin bu il “Heydər Əliyev” ili olduğunu nəzərə alaraq, yeni şəhərciyin cari ildə tikilməsinə başlamağı və oranı Heydərabad adlandırmağı təklif edirəm”.

Demokratiya və İnsan Hüquqları Komitəsinin sədri, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Çingiz Qəni-zadənin “Şərq”ə açıqlamasına görə, bu məsələ daha çox siyasi məsələ olduğundan birbaşa ölkə başçısının iradəsindən asılıdır: “Ölkə ictimaiyyətinin, xüsusən də parlament üzvlərinin təklifləri də əsas götürülə bilər. Lakin yeni şəhər salmaq üçün çox ciddi araşdırma aparılmalı, hansı ərazinin daha uyğun olduğu öyrənilməlidir. Ölkə ərazisində Ulu Öndərin adını daşıyan çoxsaylı strateji obyektlər, prospektlər var. Çoxsaylı təkliflər fonunda Heydərabad şəhərinin də salınması mümkün məsələdir. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ən böyük arzusu Qarabağın düşmənlə tapdağından azad edilməsi və ərazi bütövlüyümüzün bərpası idi. Ona görə də Azərbaycanın ən dilbəz guşəsi olan Qarabağda Heydərabad şəhərinin salınması çox nəcib təkliftir. Mən bu təklifi dəstəkləyirəm, alqışlayıram. Amma təklifin reallaşdırılması üçün ölkə başçısının müvafiq sərəncamı olmalıdır. Bu halda isə Bakının yükünü azaltmaq üçün paytaxtın Qarabağa köçürülməsi ehtiyac görmürəm. Bakı kifayət qədər strateji bir şəhərdir. İndiki reallıqda paytaxtın Qarabağda salınacağı yeni şəhərə köçürülməsi müəyyən çətinliklər yarada bilər”.

Şəymən

Qüdrət Həsənzadə narazılıq edib

“Deputatların qanunvericiliklə bağlı təkliflərinə, təşəbbüslərinə xüsusi iradla yanaşmaq düzgün deyil”

Milli Məclisin iclasında Parla-mentin Hüquq si-yasəti və dövlət quruculuğu ko-mitəsinin sədr müavini Qüdrət Həsənzadə de-putatların qanun-vericiliklə bağlı təkliflərinə münasibətdən nara-zılıq edib. O deyib ki, deputatların qanun-vericiliklə bağlı təkliflərinə, təşəbbüslərinə xüsusi iradla yanaşmaq düzgün deyil: “Mən kiməsə faizlə borc vermək istəyirəm.

Mülki Məcəlləyə təklif olunan dəyişikliyə əsasən, mən borc verə bilərəm, ancaq müntəzəm borc verə bilmərəm. Layihədə qeyd olunub ki, müntəzəm borcu kredit təşkilatları verə bilər. Yaxşı, mən ayda, ildə neçə dəfə faizlə borc verə bilərəm? Mənim komitədə qoyduğum sual bununla bağlı idi, müntəzəm məsələsinə aydınlıq gətirilməsini istəmişdim. Ancaq qanunvericilik subyekti deyib ki, layihə dəyişə bilməz. Yəqin fikirlişirlər ki, sabah Prezident biləs, deyər ki, niyə layihə hazırlanırsa da məqam diqqətinizdən qaçır”.

Q.Həsənzadə vurğulayıb ki, buradakı 125 deputatın da işi odur ki, qanunlarda boşluqlar olanda bunu nəzərə çatdırsın: “Mən müntəzəm məsələsinə işçi qayda-da aydınlıq gətirilməsi

üçün müraciət etməmişdim. Bununla bağlı layihəyə bir qeyd əlavə etmək olardı. Ancaq bu cür təşəbbüslərə belə reaksiya göstərilməməlidir. Bir məqamı xatırlatmaq istəyirəm. Bir qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı təklifimizə uyğun olaraq dəyişikliklə bağlı iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili demişdi ki, təklif nəzərə alınaraq qanun layihəsinə dəyişiklik kimi təqdim etmək də düzgün deyildi”.

Qeyd edək ki, dünən Milli Məclisdə Mülki Məcəlləyə dəyişikliklər içərici oxunuşda müzakirəyə çıxarılıb. Deputat Nurlan Həsənov bildirmişdi ki, Qüdrət Həsənzadənin layihə ilə bağlı bir təklifi olub və bu təklif qanunvericilik subyekti tərəfindən qəbul edilməyib. Ancaq Q.Həsənzadənin təklifinin mahiyyəti açıqlanmamışdı.

İsmayıl

Türkiyədən 565 nəfər Azərbaycan vətəndaşı təxliyə olunub

Hazırda təxliyə prosesi davam edir

Türkiyədə baş vermiş zəlzələdən zərər çəkmiş Azərbaycan vətəndaşlarının müəyyən edilməsi və onlara köməklik göstərilməsi istiqamətində işlər davam edir. Bu barədə “Şərq”ə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyindən

məlumat verilib.

“Zəlzələ baş vermiş gündən etibarən 565 nəfər Azərbaycan Respublikası vətəndaşı və onların yaxın ailə üzvləri olan xarici ölkə vətəndaşları zəlzələ bölgəsindən təxliyə olunub. Hazırda təxliyə prosesi davam etməkdədir.

Türkiyədən təxliyəsi həyata keçirilən vətəndaşlarımız və onların ailə üzvlərinə lazımi tibbi, humanitar və psixoloji yardımın göstərilməsi, zərurət yaranıqda həmin şəxslərin müvəqqəti sığınacaq mərkəzlərinə yerləşdirilməsi istiqamətində müvafiq tədbirlərin görülməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının aidiyyəti dövlət qurumlarına müvafiq göstəriş verilib.

Qaynar xətt nömrələrinə daxil olmuş minlərlə

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği

Ölkəmizin dünyada həm də milli mətbəxi ilə tanındığı məlumdur. Azərbaycan mətbəxinin dünyada sevilməsi və ona böyük maraq yaranması ləzzəti ilə yanaşı, həm də təqdimatından da çox asılıdır, desək, yanlışdır. Azərbaycan xalqı tarixən qonaqlarına milli yeməkləri ürayının istisi, səmimiyyətiylə təqdim edib. Ürək açıcılığıyla təqdim edilən yeməklərin dadlı, ləzzətli olacağına isə şübhə yoxdur. Xalqımız mətbəx mədəniyyəti də ayrıca bir mövzudur. Milli mətbəximiz eyni zamanda xalqımızın tarixən sahib olduğu bir sıra digər peşələrin nümunələrini özündə əks etdirib.

Məsələn, Şəkinin məşhur pitisi xüsusi saxsı qablarda - piti qablarında bişirilir və elə bu qablarda da təqdim olunur. Bu, dulusçuluq mədəniyyətimizin nümunəsi, milli mətbəximizin şahı olan plovun mis qazanlarda süzülüb dəmə qoyulması misgərliyin, sac üstə hazırlanan yeməklər, şişə çəkilən kabablarsa dəmirçiliyə sübutdur. Sıyahını uzada bilərək. Lakin mövzumuz milli mətbəximizin mədəniyyətimizin təbliğinə hazırda necə cəlb edilməsidir. Bu sahədə xeyli müsbət təcrübələr var. Ölkəmizdə keçirilən beynəlxalq kulinariya müsabiqələri, milli mətbəxlərə həsr olunmuş konfrans və simpoziumlar mədəniyyətimizin bu qolunun daha yaxından tanınmasına şərait yaradır. Beynəlxalq Muğam Mərkəzində "Milli mətbəxin muğamı" adı altında keçirilmiş "İllərin sənətkarı" milli aşpazlar mükafatının təqdimat mərasimi milli mətbəximizin tanınması baxımından uğurlu layihə hesab edilir. Qeyd edək ki, mükafatı "Azərbaycan Aşbazlar Gildiyası", "Diyar.Az" gastronomiya xəritəsinin layihə rəhbəri, "Dünya Restoran İdmanı Federasiyası"nın vitse-prezidenti Nigar Əmirbəyova ilə birgə təsis edib. Tədbirin başlanğıcında ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan qəhrəman oğul və qızlarımızın, eləcə də bu günlər Türkiyədə baş vermiş təbii fəlakət zamanı dün-

yasını dəyişənlərin xatirəsi bir dəqiqlik sükutla yad edilib. "Milli mətbəxin muğamı" adlı tədbirdə respublikanın qocaman, təcrübəli şef-aşpazları, tanınmış kulinarlar, elm və mədəniyyət xadimləri, sahibkarlar, media və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər. Tədbirin təşkilatçılarından olan Nigar Əmirbəyova çıxışında bildirib ki, kulinariya sahəsində uzun illər təcrübəsi olan və öz peşəkarlığı ilə seçilən aşpazlar, həmçinin bu sahənin nümayəndələri mükafatlandırılacaq. Belə bir tədbirin keçirilməsində əsas məqsəd Azərbaycan milli mətbəxinin usta aşpazlarına və bu sahənin tanınmasında əməyi keçən şəxslərə "İllərin sənətkarı" mükafatını təqdim etmək və onları gənc nəsə tanıtmaktır. O, milli mətbəximizin dünyada təmsil edilməsində aşpazlarımızın rolunu xüsusi qeyd edib. Tanınmış xanəndələrin ifasında səslənən "Qarabağ" şikəstəsi tədbirə xoş ovqat qatıb. "Azərbaycan Aşpazlar Gildiyası"nın sədri İlkin Əkbərzadə bildirib ki, tədbirdə uzun illər milli kulinariya-

Milli mətbəximizi tanıdaq!

İndi bu vəzifə daha çox gənclərin üzərinə düşür

mızı, mətbəximizi ölkəmizdə və xaricdə layiqincə təmsil edən və 45-50 il təcrübəsi olan usta sənətkarlar iştirak edir: "Məqsədimiz paytaxtda və bölgələrdə yaşayan təcrübəli aşpazlarımızı ictimaiyyətlə yaxından tanış etməkdir. Bu gün paytaxtdan və regionlardan olan 40-a yaxın aşpaz mükafatlandırılacaq. Tədbirimizə, həmçinin peşə təhsili müəssisələrindən gənc aşpazlar da dəvət olunublar. Çünki gənc nəslin qocaman aşpazlarımızı yaxından tanıması onların püxtələşməsinə, milli kulinariyamızı dünyada layiqincə tanıtmaqlarına təkan verəcək. Cəmiyyətimizdə bu sahədə fəal olan çoxsaylı gənclərimiz var və ümid edirəm ki, onlar səy göstərərək bu sahənin inkişafına öz töhfələrini verəcəklər".

Mədəniyyətimizin bir hissəsi olan milli mətbəximizi yüksək səviyyədə təqdim və təmsil etmək bu sahənin peşəkarları olan aşpazların üzərinə düşür

man aşpazlarımızı yaxından tanıması onların püxtələşməsinə, milli kulinariyamızı dünyada layiqincə tanıtmaqlarına təkan verəcək. Cəmiyyətimizdə bu sahədə fəal olan çoxsaylı gənclərimiz var və ümid edirəm ki, onlar səy göstərərək bu sahənin inkişafına öz töhfələrini verəcəklər".

İ.Əkbərzadə "Azərbaycan Aşbazlar Gildiyası"nın fəaliyyətindən, milli mətbəximizin təbliği istiqamətində görülən işlərdən və həyata keçirdikləri

layihələrdən də danışib. Milli Kulinariya Assosiasiyasının rəhbəri Tahir Əmiraslanov, "DAİR Hotellər və Restoranlar" Assosiasiyasının sədri Samir Dübəndi, Türkiyə Dənizli Gənc Aşpazlar Cəmiyyətinin nümayəndəsi Süleyman Kursak təşkilatçılara minnətdarlıqlarını bildirib, milli mətbəximizin, Azərbaycan kulinariyasının müxtəlif beynəlxalq festivallarda təmsil və təbliğ olunmasında qocaman aşpazların fəaliyyətini yüksək qiymətlən-

diriblər. Çıxış edənlər aşpazlıq peşəsinin özəlliklərindən söz açıb, milli mətbəximizin öyrənilməsinə, bu sahədə ənənələrin qorunub saxlanılmasına, kulinariyamızın beynəlxalq səviyyədə tanınılmasına, dünya miqyasında təbliğdə gənc aşpazlara tövsiyələrini veriblər. Həmçinin kulinariya, aşpazlıq sənəti sahəsində təhsili inkişaf etdirmək, gəncləri cəlb etməklə onların bu sahədə fəaliyyətini stimullaşdırmağın və-

cibliyi vurğulanıb. Mərasimdə Azərbaycan aşpazları haqqında Bakı Media Mərkəzi tərəfindən hazırlanan film göstərilib. Dünyanın tanınmış aşpazları azərbaycanlı həmkarlarına videotəbriklərini çatırıblar. Daha sonra "İllərin sənətkarı" milli mükafatı təqdim edilib. Təltif edilənlər arasında Azərbaycan milli mətbəxinin usta aşpazları ilə yanaşı, kulinariya sahəsində çalışanlar da olub. Mükafatçıları onların fəaliyyətini yüksək səviyyədə qiymətləndirdiklərinə görə təşkilatçılara təşəkkürlərini bildiriblər. Sonra peşəkar aşpazlar tərəfindən hazırlanan Azərbaycan milli mətbəxinin incisi sayılan "Şah plov" qonaqlara təqdim edilib. Qonaqlar, həmçinin milli mətbəximizin ləziz təamlarından, müxtəlif şirniyyatlarından dadıblar. Respublikanın tanınmış incəsənət ustalarının təqdim etdikləri "Arşın mal alan" operettasından səhnəcik də tədbirə rəng qatıb. Əlli ildir aşpaz kimi fəaliyyət göstərən Tahir Manafov tədbirə bağlı fikirlərini bölüşərək deyib ki, 15 yaşından bu peşə ilə məşğuldur və sənətiylə fəxr edir, işini, peşəsini çox sevir: "İnsan hansı işlə məşğul olursa onun sirlərini dərinlən bələd olmalıdır. Bugünkü tədbirə peşəkar, qocaman aşpazlar top-

laşıb, onları canlı şəkildə görmək çox sevindiricidir. Bunun üçün təşkilatçılara minnətdarlığımı bildirirəm. Çalışacağıq ki, yeni nəsil aşpazların yetişməsində fəaliyyətimizi bundan sonra da davam etdirək və gənclərə bu peşənin sirlərini öyrədərək usta aşpazlar yetişdirək". Qeyd edək ki, 22-25 mart tarixlərində Fransanın Mets şəhərində X Beynəlxalq Abilimpiya Çempionatı keçiriləcək (Abilimpiya əlilliyli olan şəxslər arasında peşə sahəsində beynəlxalq yarışlar sistemidir). Azərbaycan ailimpiyaçıları bu çempionata hazırlaşır. Azərbaycanı bu çempionatda çörəkbişirmə üzrə Toğrul Bağirov, dulusçuluq üzrə Əfsanə Tağıyeva, milçə ilə toxuculuq üzrə Leyla Rəsulova, ağac üzərində oyma sənəti üzrə Arif Qasimov, aşpazlıq üzrə isə Natiq Əhmədov təmsil edəcəklər. İştirakçılar hazırda öz bilik və bacarıqlarını artırmaq məqsədilə UNICEF-in Azərbaycan nümayəndəliyinin dəstəyi ilə keçirilən təlimdə iştirak edirlər. İnənirəm ki, abilimpiyaçılarımız çempionatda ölkəmizi layiqincə təmsil edəcək, Azərbaycan mədəniyyətini dünyaya bir daha tanıdaq.

Mələhət Rzayeva

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

"Qanun" Nəşrlər Evinin rəhbəri Şahbaz Xuduoğlu feysbuk hesabında Azərbaycan dili ilə bağlı mübahisəli fikir irəli sürüb. Nəşrin fikirlərinin məğzini təqdim edirik:

"Təhsilimizi və ədəbi dilimizi dəyişməliyik. Cümhuriyyət yarananda dilimizin adı türk olub, kitablarımız türkçə çıxıb. Bəs indi niyə gerçək dilimizə sahiblənmirik?"

Cənubda 30 milyon Azərbaycan türkü olduğunu deyirik. Tehran kitab sergisində olanda şahidi oldum ki, onlar da türkçə kitab oxumağa üstünlük verirlər, Türkiyə filmlərinə baxırlar. Onlara azad seçim imkanı verilsə, 99 faizi təhsil üçün Türkiyəyə gedər. Sabah muxtariyyət hüququ qazansalar, Türkiyə-Atatürk türkcəsini seçəcəklər, Azərbaycan türkcəsini yox. Ona görə ki, bizim türkcədə ağılabatan heç nə yoxdur. Bu dildə nə hüquq sistemi quruldu, nə səhiyyə, nə də təhsil. Kitab oxuyan da yoxdur.

Çoxu deyir ki, ortağ türk dili olsun. Bu, sadəcə ədəbazaqlıqdır. Türkiyənin gül kimi türkçəsi var, daha cəsarətli tərpənib o dili olduğu kimi qəbul etməliyik. Əslində, müasir türk əlifbasının müəlliflərindən biri elə Mirzə Fətəli Axundovdur. Axundov əlifbasının qəbulu, həm də o irsə sahiblənmək deməkdir.

Əgər dilimizin adı Azərbaycanda yaşayan digər xalqlara daha tolerant münasibətlə bağlıdırsa, axı onlar da təhsil, səhiyyə və biznes üçün Rusiya və Türkiyəyə üz tuturlar. Onlar da mədəni görünmək üçün rusca, yaxud türkçə danışsalar.

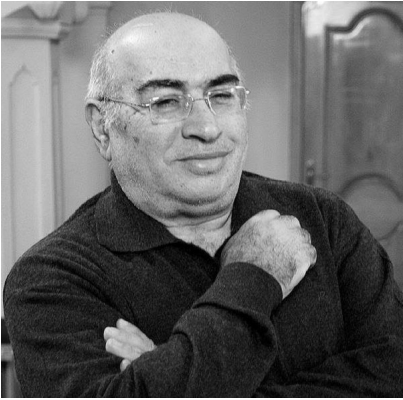
Məhəlli türk şivəsindən həqiqi türkçəyə, Türkiyə türkcəsinə keçməyin zamanıdır. Bəlkə də gecikirik. Türkçəni qəbul etməklə görün, nə qədər üst-üstə yığılmiş problemlər həll olacaq. Həmişə düşünmüşəm yaxşı olacaq, dilimiz inkişaf edəcək".

Sözügədən təkliflə bağlı "Şərq"ə danışan filosof, təncidçi Niyazi Mehdi qeyd edib ki, Ş.Xuduoğlu ilə dostdur, amma bu təklifini yaxşı qarşılamır: "Türkiyə türkcəsini Azərbaycan dövlət dili kimi qəbul etməklə oxucuların sayına nə kimi təsiri ola bilər?! Belə olarsa, Azərbaycan sənədləri də türk dilində yazılacaq. Amma inanmıram ki, Şahbáz bəy bunu nəzərdə tutub. Ola bilər, nəşir təklifinin başqa imkanlar açacağı və nəticədə oxucuların sayının artacağını düşünür".

Yazıçı, şair, publisist Aqşin Yeniseyin qonağına isə məlum təklif xilas yolu deyil: "Bu mədəni səviyyə ilə dövlət dili UNO-ların dili də olsa, 6-7 ildən sonra onu da dilimizin indiki halına salacağıq. XII əsrdə ərəb dilinin lüğəti 26 cild olub. Həmin dövrdə türk dilində 10 min, farsca 250 min

Türkiyə türkcəsinə keçməliyikmi?

Şahbaz Xuduoğlunun təklifi müzakirəyə səbəb oldu

Niyazi Mehdi: "Ola bilər, nəşir təklifinin başqa imkanlar açacağını və nəticədə oxucuların sayının artacağını düşünür"

Aqşin Yenisey: "Otuz il ərzində öz uşaqlarınıza dilinizdə birçə dənə "Maşa və Medved" kimi cizgi filmi çəkməmisinizsə, inciməyin"

Kəramət Böyükçöl: "Bir başqası da durub deyəcək ki, Azərbaycanda 300-dən çox rus məktəbi var. Gəlin dövlət dilini rus dili edək"

söz vardı. O dövrdə ərəb dili müsəlman Şərqişdə elm, fəlsəfə, fars, şeir dili idi. Yaxşı, sən dilini ərəb sözlərindən təmizlədin, yerinə nə qoydun?! Ərəb sözlərini öz dilindən çıxartmaqla, həm də öz dilini elmi, fəlsəfi anlayışlardan təmizlədin axı. Dilimizi Şərqdən qoparanlar, onu Qərbə yapışdırmalı idilər. Amma nə etdilər?! - yazılı dili xəlqiləşdirdilər.

Azərbaycan yazılı dilinin ən böyük faciəsi xəlqilikdir. Onun müəlifçəkərliyi də bu bədbəxtlikdən doğur".

A.Yenisey vurğulayıb ki, bu gün ingilis dili elm, texnika dili olduğu yox, dünya xalqlarının dillərinə açıqdır və başqa dillərdən ən çox söz aldığı üçün dünyəvidir: "Sıravılar bir yana, Azərbaycanda ziyalılar yazılı dilə mühafizəkar yanaşır. Yazılı dilimizin üzərinə qoyulmuş xəlqilik onun təsir dairəsini ailə mühiti ilə məhdudlaşdırır. Dilimiz mədəniyyətin deyil, arvad-uşağın namını çəkməlidir. Öz dilinə yorğanın altından baxan xalqın dili inkişaf edə bilərmi?! Son günlər libər Ortaylının "Azərbaycan türkcəsi dilimizdir (Anadolu türkcəsinin) gənciyidir" fikrini çoxları Azərbaycan türkcəsinə verilən dəyər kimi paylaşırlar. Bir dilə "gənc" deyirlərsə, o dilin mənsubları bundan qürur deyil, utanc duyulmalıdır. "Gənc dil" nə deməkdir? Yeni o dildə hələ kamilləşmə prosesi getməyib, "həyatı" səhvlərlə doludur. "Gənc dil" fikri dolğun ifadə edə bilməyən dil deməkdir. Adıçəkilən söz birləşməsi ilə böyük mətləbləri izah etmək olmaz.

Dilçilik elminin "atası" sayılan Sössür nitq fəaliyyətini iki yerə ayırır: Dil "langue" və Nitq "parole". Nitq danışıma aktı, fərdi, xətti mexanikidir. Dil isə nitqin daxili aləmi, anlayışlar və işarələr sistemidir. Yeni nitq şifahi, dil yazılıdır. Danışa bildiyin nitqin, yaza bildiyin dilindir. Bir dilin "gəncliyi" onun şifahi mərhələsidir. Azərbaycan türkcəsi məhz bu mərhələdə ilişib qalıb. Nitq (söz) mərhələsindən, dil (anlayış) dövrünə keçə bilməyib. Çünki sovet ideoloqları Azərbaycan elmini deyil, ədəbiyyatını cəmiyyətin aparıcı xəttinə çevirdilər. Savadsız fəhlə-kəndli balaları da qalın-qalın poemalar, romanlar yazaraq, elitarlaşıb, folkloru diriltildilər. Funksionallığı itirmiş həqiqətlərlə funksionallığı olmayan bir dil yaratdılar. Yazılı ədəbiyyatımız belə şifahi nitqin hesabına yarıldı. Necə ki, həmin işi bu gün meyxanaçılar davam etdirir. Hazırda hər evə soxulmaq imkanı olan Azərbaycan efrinin dili 200-300 sözdən ibarət nitqdır. Azərbaycan tamaşaçısı, oxucusu ona görə rus dilinə, Anadolu türkcəsinə "şı-ğırır" ki, orada nitq yox, dilə ünsiyyəti gilir, sözlərlə deyil, anlayışlarla tanış olur".

Yazıçı həmçinin əlavə edib ki, çağın ölçüləri ilə yanaşsaq, əslində, indi ölü bir dilə sahibik:

"Dünyada şifahi dili olmayan elə bir xalq yoxdur. Amma yazılı dili olan cəmi 78 xalq var.

Beynəlxalq ədəbi mühitdə artıq belə fikir hakimdir ki, bir roman ingiliscə yazılırsa, bəri başdan roman deyil, ona vaxt ayırmaq

olmaz. Çünki çağı ifadə edən əsas dil ingiliscədir. Dilimiz "gənc" olduğu üçün bugünkü vaxtı ifadə etmək imkanlarından məhrumdur. İnkişaf etmiş dünya çoxdan ideologiyalar dövrünü başa vurub, texnologiyalar çağına qədəm qoyub. Texnologiya zamanında isə dili ədəbiyyatçılar deyil, mühəndisler, proqramistlər, kiber uzmanlar yaradır. Otuz il ərzində öz uşaqlarınıza dilinizdə birçə dənə "Maşa və Medved" kimi cizgi filmi çəkməmisinizsə, inciməyin. Öz vətəninizdə başqa millətlər üçün uşaq böyütmüsünüz".

Yazıçı Kəramət Böyükçöl qeyd edir: "Nəşir Şahbaz Xuduoğlu deyir ki, Türkiyə türkcəsini dövlət dili kimi qəbul etməliyik. Bir millət, bir dil olmalıyıq!

Mən hesab edirəm ki, bu fikir böyük təxribatlara yol açar bilər. Çünki bu təklif birbaşa Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını pozur və konstitusiyamızda dövlət dili və xalqın vahidliyi ilə bağlı əksini tapan müddəalara ziddir.

Azərbaycan Respublikasında dövlət dilinə qarşı gizli, yaxud açıq təbliğat aparmaq, bu dilin işlənməsinə müqavimət göstərmək, onun tarixən müəyyənləşmiş hüquqlarını məhdudlaşdırmağa cəhd etmək qadağandır (AR dövlət dili haqqında Qanun, maddə 18.1).

Əgər bu gün ictimaiyyət tərəfindən Şahbáz bəyin təklifinə ciddi təpki sərgilənməse, sabah onun bu fikirlərindən ilhamlanan bir başqası da durub deyəcək ki, Azərbaycanda 300-dən çox rus məktəbi

var. Gəlin dövlət dilini rus dili edək. Başqa birisi də durub deyəcək ki, bizim dinimiz islamdır. Gəlin dövlət dilini fars və yaxud ərəb dili edək.

Qetiyyən düşünürəm ki, Şahbaz Xuduoğlu yazdıqlarını dərk etmir. Çünki özü yazır ki, Azərbaycanın müasir oxucuları Dostoyevski, Tolstoy, Çexov, Turgenev və s. kimi rus klassiklərini türkçə oxuyurlar. İndi Putin bizim "qeydimizə qalaraq" Şahbáz bəyin bu təklifinə qatılıb desə ki, rus klassiklərini niyə türkçə oxuyursunuz? Elə gəlin Dostoyevski, Tolstoy, Çexov, Turgenevizi əna dilində oxuyun. Onda bu ayı xidməti kimin işinə yarayacaq?

İkinci məsələ. Azərbaycan Respublikası ərazisində yaşayan, dinindən, irqindən, milliliyyətindən aslı olmayaraq hər bir vətəndaş soruşmaz ki, mənim dövlətimin dili niyə şivə olmalıdır? Sızca, bu aruqmentdən Azərbaycan dövlətinin əleyhinə Donetsk, Luqansk, Dnestr-

yani, Abxaziya, Osetiyadakı kimi istifadə edən tapılmaıyacaq?

Şahbáz bəy yazır ki, indi danışdığımız dil Şamaxı, Qazax ləhcəsindən yığılaraq ədəbi dil şəklini alıb və göründüyü kimi heç də həminin sevimlisi ola bilməyib. Deyir ki, dilimizin konstitusiyada adı Azərbaycan dili olsa da, bu dil əyalətçilikdən xilas olamı, milli birlik yaratmadı.

Bu fikir isə Azərbaycan ərazi bütövlüyünü, konstitusion quruluşunu hədəf alır. Necə yeni dilimiz əyalətçilikdən xilas olardı? Bu nə deməkdir? İllərdən bəri fəaliyyət göstərən "Qanun" Nəşriyyatının rəhbərinin bu açıqlaması heç bir məntiqə sığmır. Üstəlik də, durduq yere Türkiyə ilə Azərbaycan münasibətlərinə, qarşılıqlı rəğbət və sevgiyə, qardaşlığa ciddi zərbə vurur. Olmadıq yerdə Azərbaycan xalqını Türkiyənin əleyhinə çevirməkdə məqsəd nədir? Çünki görürəm ki, öz dövlət dilini müdafiə etmək istəyən sadə Azərbaycan insanı Şahbáz Xuduoğlunu təncid edəndə onun yanına Türkiyəni də qoşur. Və deyim ki, İranın təsirində olan adamlar da Xuduoğlunun xidmətlərindən məharətlə istifadə edə bilirlər.

Şahbáz bəyin bu gün sahib olduğu nə varsa, onun hamısını ona bəyənmediyi Azərbaycan dili qazandırır. Mirzə Cəlilin "Ah, yazıq vətən!" dediyi bu ölkənin dilinə hörmət etmək üçün görəsən, Şahbáz bəyə daha nə lazımdır?".

Sücaət Mehti

Təkcə valideynlərlə iş aparmaq çox azdır

Bəzən bu cür uşaqları küçəyə, gəzməyə belə çıxarmırlar, sanki onlardan utanırlar

Psixoloq Fərqanə Mehmanqızı: "Cəmiyyətimiz o uşaqları normal, bərabər hüquqlu bir üzü kimi qəbul edə bilmədiyindən valideynlər övladlarını gizlədir"

"Autizm Assosiasiyası" İctimai Birliyi Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının Dövlət Dəstəyi Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların ailələrində məişət zorakılığının profilaktikası və bu kimi ailələrdə sosial rolların düzgün bölüşdürülməsinin təşviq edilməsi" layihəsinin icrasına başlayıb.

Cari ilin 1 fevral-1 iyun tarixlərində icra ediləcək layihənin məqsədi xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların ailələrində baş verməsi mümkün ola bilən məişət zorakılığı hallarının profilaktikasına və valideynlər arasında sosial rolların düzgün bölüşdürülməsinə nail olmaqdır. Müəyyən olunmuş məqsədə çatmaq üçün layihə çərçivəsində xüsusi qayğıya ehti-

yacı olan uşaqların ailələrində baş verən zorakılıq halları öyrəniləcək və onların qarşısının alınması yolları araşdırılacaq, həmin kateqoriyadan olan uşaqlarla bağlı həyata keçirilən reabilitasiya işlərində və ailədaxili münasibətlərdə zorakılıq hallarından azad davranışların təşviq edilməsi üçün maarifləndirmə tədbirləri keçiriləcək. Layihənin icra qrupu xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlarla bağlı həyata keçirilən reabilitasiya işlərində, ailədaxili münasibətlərdə zorakılıq hallarından azad davranışların bərqərar olunması barədə metodik tövsiyə nəşr etdirəcək. Bundan başqa layihənin hədəf qrupları üçün xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şəxslərin bölgüsünə uyğun olaraq 4 mövzuda tematik təlimlər keçiriləcək və həmin şəxslərin ailələrində reabilitasiya işi-

nin düzgün aparılması üçün psixoloji dəstəyə ehtiyacı olan ən azı 100 nəfər valideynə psixoloji məsləhətlər veriləcək. Bununla yanaşı layihə çərçivəsində hədəf qruplarının iştirakı ilə tematik təlimlər keçiriləcək və ailə üzvləri tərəfindən reabilitasiya işinin düzgün aparılması üçün psixoloji dəstəyə ehtiyacı olan valideynlərə psixoloji məsləhətlər veriləcək. Layihə çərçivəsində Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlarla bağlı işləyən qeyri-hökumət təşkilatları, özəl mərkəzlər və müəssisələrlə sıx əməkdaşlıq olunacaqdır.

Bu cür layihələrlə müsbət nəticəyə nail olacağına ümid etdiyini deyən psixoloq Fərqanə Mehmanqızı "Şərq"ə açıqlamasında zəruri məqamları açıqladı:

- Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların böyüdüüyü ailələrlə yalnız müəyyən müddətə, bir layihə çərçivəsində işləməklə istədiyimiz nəticəni əldə edə bilmərik. Ümid edirəm ki, sözügdən layihə uğurlu olar, müsbət nəticələr əldə edilər. Lakin bu, bir layihə ilə başa gələcək iş deyil. Bu cür ailələrlə, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlarla sahib valideynlərlə mütəmadi iş aparılmalı, onlar psixoloji müşahibələrə cəlb edilməlidirlər. Biz belə valideynlərlə söhbətlər aparırıq. Valideynlərin narazılığı cəmiyyətdəndir. Ailələri övladları deyil, cəmiyyət sıxır. Cəmiyyətimiz o uşaqları cəmiyyətin normal, bərabər-

hüquqlu bir üzü kimi qəbul edə bilmədiyindən valideynlər övladlarını gizlədir. Bəzən bu cür uşaqları küçəyə, gəzməyə belə çıxarmırlar. Sanki onlardan utanırlar. Çünki cəmiyyətimiz buna hazır deyil. Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların cəmiyyətdən uzaq düşməsinin səbəblərindən biri də onlar üçün uyğun infrastrukturun olmamasıdır. Piyada keçidlərində, yollarda, binaların giriş-çıxışlarında, istirahət parklarında bu uşaqların gəzməsi, dolaşması, pillələrdən istifadə edə bilməsi üçün şərait yaradılmalıdır. Valideyn övladını fizioterapiya seansına və ya psixoterapevtin qəbuluna gətirmək üçün iş yerindən icazə almalı olur. Ya ata gətirir uşağı, ya anası. Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların valideynlərinə onlara vaxt ayırmaları üçün güzəştlər edilməlidir. Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar assosiallığa meyillidir. Onların valideynləri də getdikcə cəmiyyətdən uzaqlaşır. Yuxarıda sadaladığım səbəblərə görə. Təkcə valideynlərlə iş aparmaq çox azdır. Uşaq bağçalarında, orta məktəblərdə və ali məktəblərdə məarifləndirmə işləri aparılmalı, bu uşaqların cəmiyyətimizin bir parçası olduğu kiçik yaşlılardan tutmuş tələbələrədək hamıya anladılmalıdır. Bağçaya gedən uşaq, məktəbli, tələbə, müəllim, yaşlı insan... hər kəs yanında aylaşan fərqli birisinə yad nəzərlə deyil, doğma, mehriban nəzərlə baxmağı öyrənməlidir. O zaman biz istədiyimiz nəticəyə nail olacağıq.

Mələhət Rzayeva

Avtomobil bazarında durum stabildir

Ancaq ikinci əl maşınların qiymətində qismən ucuzlaşma müşahidə olunur

Ölkədə istehsal, ərzaq və qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətlərində bahalaşma davam edir. Bu özünü həm yerli istehsal, həm də idxal məhsullarında göstərir.

Həyat üçün əhəmiyyətli sayılan ərzaq məhsulları, dərman preparatları, ictimai nəqliyyat, kommunal xidmətlər, tikinti materiallarının qiymətində ciddi artımlar var. Hətta ekspertlər daşınmaz əmlak bazarında belə kifayət qədər bahalaşma müşahidə edir.

Maşın bazarındakı mövcud vəziyyəti dəyərləndirən nəqliyyat eksperti Eldəniz Cəfərov isə durumun stabil olduğunu deyir. Onun sözlərinə görə, yanvar ayının birinci haftəsindən etibarən ölkəyə idxal olunan yeni avtomobillərin qiyməti 5 faiz artıb. Bu da bizim daxili avtomobil bazarı və ya iqtisadiyyatımızla bağlı deyil. Dünyanın aparıcı avtomobil istehsalçılarının ehtiyat

hissələrinin çatışmazlığı və daşıma şirkətlərinin qiymətlərinin artırılması səbəbilə həmin əmtəənin qiyməti 5 faiz civarında yüksəlib".

İkinci əl avtomobil bazarına gəldikdə isə E.Cəfərov qiymətlərdə bir xeyli azalma olduğunu deyir. Onun sözlərinə görə, mühərrik həcmi 3 000 kubsantimetr və daha yüksək olan avtomobillərin qiymətində 5-10 faiz azalma müşahidə edilir. Bunu da ötən il ərzində bizim ölkədə "Aİ-95" markalı benzinin qiymətinin artması və icbari sığorta tariflərinin yüksəlməsi ilə əlaqələndirmək olar: "Onu da deyim ki, ölkəyə idxal olunan yeni avtomobillərin sayında azalma var. Bu da Rusiyadan avtomobil idxalının dayandırılması ilə əlaqədardır. Demək olar ki, son illər mühərrik həcmi 2 000 kubsantimetrə qədər olan Rusiya istehsalı olan avtomobillərin ölkəmizə idxalı dayanıb. Bu da Rusiyada olan iqtisadi vəziyyəti

yətlə bağlıdır. Sanksiyalara görə, Rusiyanın avtomobil sənayesinə lazım olan ehtiyat hissələrinin çatışmazlığı ucbatından Rusiya artıq bugünkü Avropa standartlarına cavab verən minik avtomobilləri istehsal edə bilmir. Bu avtomobillərin yerini artıq yerli bazarda Çin istehsalı olan avtomobillər tutur".

Ekspert həmçinin onu da əlavə

edib ki, avtomobil bazarında alıcılar daha çox yeni hibrid krossoverlərə üstünlük verirlər. Artıq vətəndaşların maraq göstərdikləri avtomobillər əsasən ekoloji təmiz nəqliyyat vasitələridir: "Çünki bu avtomobillər dövlət rüsumundan azad edilib. Vətəndaşlar onu aldıkları qiymətə ölkəyə gətirə bilirlər.

Şəymən

Həkimin məsləhəti mütləqdir

Fasiləsiz yuxu dərmanlarının qəbulu ciddi problemlər yaradır

Kaliforniya universitetinin alimləri yeni araşdırmada yuxugətirici dərmanların koqnitiv funksiyalara təsirini öyrənib. Onlar 3068 nəfər böyük yaşlı insanı 8-9 il müşahidə ediblər. İştirakçılar hər il anket dolduraraq nə qədər yuxu dərmanı içdiyini qeyd ediblər, eləcə də 3 ildən bir sağlamlıq vəziyyəti yoxlanılıb.

Bu müddət ərzində 20 faiz iştirakçıda demensiya inkişaf edib. On-

ların arasında 79 faiz demək olar ki, daimi olaraq yuxugətirici dərmanlar içib.

Həç dərman içməyənlər arasında isə cəmi 20 faiz demensiya olan müəyyən olunub. Bu səbəbdən həkimlər xəbərdarlıq edib ki, gələcək fəsadlardan qorunmaq üçün yuxugətirici dərmanlarla ehtiyatlı olun.

Nevroloq Sevinc Vəliyeva da "Şərq"ə açıqlamasında həkim məsləhəti olmadan istifadə edilən

dərman vasitələrinin sağlamlıq üçün təhlükəli olduğunu deyir. Onun sözlərinə görə, xüsusən də yuxu dərmanlarının qəbulu nəticəsində tənəffüs, ürək, mədə-bağırsaq problemləri yarana bilər. Bəzən yuxu dərmanları xəstəyə sakitləşdirici təsir göstərir, bəzən də yuxunu daha da problemləşdirir, xəstədə ciddi şəkildə sinir və psixoloji problemlərə aparıb çıxara bilər: "Yuxu dərmanları adətən həkim resepti ilə satılır. Reseptsiz yuxu dərmanlarının satılması doğru deyil. Həkimlər isə yuxu dərmanlarını adətən uzun müddət yuxusuzluqdan əziyyət çəkən, gecələr yuxuya gedə bilməyən insanlara həkim tərəfindən yazılır. Normal gündəlik yuxusunu yatan, lakin arada 1-2 gün yuxusuzluq çəkən insanın "mütləq yatmalıyam" deyib dərman qəbul etməsi düzgün deyil.

Həkimin sözlərinə görə, dərman insana normal yuxu yatan insan kimi təsir verməlidir. Ağır antidepressan və şizofreniya xəstələrinə yazılan yuxu dərmanları insana oyandıqdan sonra keylik verir. Uzun müddət dərmanın təsirində qalan insan özünü döyülmüş, fikrini toplaya bilməyən

bir halda hiss edir. Ona görə, mümkün qədər belə dərmanların istifadəsindən uzaq durmaq lazımdır.

Melatonin tərkibli dərmanlar isə yuxuya getmə prosesini normallaşdırır, gecə yuxusunun keyfiyyətini və müddətini bərpa etməyə kömək edir. Əlavə olaraq, mənfi xarici faktorlara qarşı müqaviməti artırır. Melatoninin istifadəsi yorğunluq, çıcılqanmanı azaltmağa kömək edir və havadakı ani dəyişikliklərə uyğunlaşmağı asanlaşdırır: "Yuxu dərmanları və bu kimi sakitləşdirici dərmanları qəbul etmək bütün insanlar üçün eyni nəticəni verməz. İnsan var ki, çox sağlamdır və yuxu dərmanı onun normal yuxuya gətməsinə və şəhər normal oyanmasına kömək edir. İnsan da var ki, yuxuda boğulma, nəfəs daralması, kəskin xoruldamağa əziyyət çəkir. Belə insanların yuxu dərmanlarından istifadə etməsi məsləhət görülmür. Çünki gecə yuxunun ağırlığından oyna bilməyən insanda boğulma yarana bilər ki, bu da həyat üçün təhlükəlidir. Hər hansı bir xəstəliyin olub-olmamasını bilmədən yuxu dərmanı istifadə etmək olduqca təhlükəlidir".

Şəymən

Təbrik edirik!

Aynışanı 1 yaşı münasibətilə nənəsi Rəna, bibisi qızları Sevgi və Ömür təbrik edir, ona bir ömürboyu sevgi və sevgi dolu ömür arzulayırlar.

2000-ci ildən bəri tikilən binalar yoxlanmalıdır

Armaturların böyük əksəriyyəti təkrar emal olunan metallardan düzəldilib

"Allah uzaq ələsin, Azərbaycanda 7.7 bal gücündə zəlzələ baş versə, "Həzi Aslanov", "Neftçilər" metro stansiyası yaxınlığındakı binalar və Yasamalı yarısı yoxa çıxacaq". Bu sözləri iqtisadçı-ekspert Asif İbrahimov "Şərq"ə açıqlamasında deyib.

Ekspertin sözlərinə görə, sözügedən ərazilərdə inşa edilən binaların təhlükəsizliyi təminləməyə, şəhərin Baş planına, Tikinti və Şəhərsalma Məcəlləsinin tələblərinə, TNTQ-lərə, AzDTN-lərə, ara məsafələri haqqında müfəssəl qaydalara və bir çox normativ aktların tələblərinə riayət olunmayıb: "Çox ciddi pozuntular var. Dəmir-beton konstruksiyada istifadə olunan armaturların böyük əksəriyyəti Bakıda istehsal olunan, yeni təkrar emal olunan metallardan düzəldilib. Sovet dövründə Azərbaycan və Gürcüstanda istehsal olunan armaturların yükdaşıyıcılarda, əsas konstruksiyalarda istifadə edilməsinə icazə verilmirdi. Çünki bu materiallar xammaldan yox, yenidən emal edilən materiallardan əldə olunurdu. 2008-2012 ci illərdə Həzi Aslanov metro stansiyası yaxınlığında tikilən binalarda layihə üzrə istifadə edilmiş beton 450 olduğu halda beton məşinləri 10 saat - 12 saat gözlənilir və betonun mikserdə qurumaması üçün daimi olaraq su əlavə edilirdi. Daha sonra isə 10 saatdan sonra növbə çatanda həmin beton döşəməyə və sütunlara vurulurdu.

Qeyd etdiyim məsələləri nəzərə alaraq, aidiyyəti dövlət qurumlarından xahişim odur ki, 2000-ci ilin əvvəllərindən bu günə qədər tikilmiş yeni binaların vəziyyəti ilə bağlı monitorinq aparsınlar. Xüsusilə də yuxarıda sadaladığım ərazilərdə tikilmiş yeni binalarda".

Şəymən

Elanlar

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Zaqulba İqamətgahının işçisi Balaməmmədli Fərid Elçin oğluna adına verilmiş 96 sayılı, 31 dekabr 2023-cü il tarixə kimi etibarlı olan vəsiqə etibarsız sayılsın.

Əzizov Natiq Əzizağa oğluna məxsus zabitin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Elan

Nəzərinizə çatdırırıq ki, biz "Gulf Velding Services Est" MMC şirkəti 10.02.2023-cü il tarixindən satmışıq. Tərəfimizdən bütün ödənişlər tamamlanmışdır. Kiminsə ödənişlə bağlı şikayət və təklifləri varsa göstərilən tarixdən 5 iş günü ərzində bizə müraciət edə bilər.

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırılı

Baş redaktorun i müavini: Yusif Nəzərli

Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzayeva, Şəymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Aygün Tahir, Nihat Müzəffər, Sücayyət Mehti

Texniki heyət:

Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, İlaha İbrahimova, Nailə Cabbarlı, Fəzilə Məmmədova

Qəzet "Şərq" in kompüter mərkəzində yığılır, səhifələnir və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və informasiya Nazirliyində qeydə alınıb.

Lisenzia: 535

www.sherg.az

e-mail: sherg-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti,

"Azərbaycan" nəşriyyatı.

Telefon: 447-32-41

538-44-50, internet 538-44-15,

İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi:

"Muğanbank" ASC baş ofis

Kod: 506162

VÖEN: 1400122681

M/H: AZ41NABZ0135010000000018944

S.W.I.F.T.: MUGAAZ22

AZM hesab nömrəsi: AZ76MU-

GA400603803000225AZM00

VOEN 1300414651 İndeks: 0330

Tirajı: 1550 Sifariş: 444

Taha Duymazla bacısının həlak olduğu təsdiqləndi

Kahramanmaraşda baş verən zəlzələ nəticəsində dağıntılar altında qalan sosial şəbəkə fenomeni Taha Duymazın həlak olduğu təsdiqlənib.

Axşam.az xəbər verir ki, bu barədə sosial media fenomeni Dilan Polat və Tahanın yaxın dostu Raqib Narin paylaşım edib.

Bildirilib ki, Taha və onun bacısı Melek Nur Duymazın dağıntılar altında qalan cəsədləri tapılıb.

Qeyd edək ki, Taha sosial şəbəkədə bəşirdiyi yeməkləri paylaşaraq məşhurlaşmışdı. Onun 1,3 milyon izləyici var idi.

261 saat sonra xilas edilən Mustafa

Ailəsi onun sağ qurtulduğuna inana bilməyib

Türkiyənin Kahramanmaraş bölgəsində baş verən zəlzələdən 261 saat sonra dağıntılar altından 2 nəfər xilas edilib.

Axşam.az xəbər verir ki, həmin şəxslər 26 yaşlı

Mehmet Ali Şakiroğlu və 34 yaşlı Mustafa Avcıdır.

Mustafa dağıntılar altından çıxarılandan sonra xilas edildikdən birinin telefonu ilə ailəsinə zəng edib. Ailəsi onun sağ qurtulduğuna inana bilməyib.

Mustafa daha sonra onu xilas edən və ailəsi ilə danışmasına yardımçı olan xilasedicinin əlini öpüb.

Birinci yerdə İsraildir

Mobil internetin ən ucuz

və baha olduğu ölkələr məlum olub

Mobil internetin ən ucuz olduğu ölkə İsraildir - 1Gb üçün 0,04 dollar.

Azertac xəbər verir ki, Böyük Britaniyanın "Cable" analitika

resursu 2022-ci ildə mobil internet qiymətlərini ən ucuz və baha olduğu ölkələrin siyahısını dərc edib.

Siyahıda ilk beşliyə İsrailə yanaşı, İtaliya (1Gb üçün 0,12 dollar), San-Marino (0,14 dollar), Fici (0,15 dollar) və Hindistan (0,17 dollar) daxildir.

"Cable" analitika resursunun məlumatına görə, 1Gb mobil internetin qiyməti Almaniya 2,67 dollar, Portuqaliya 3,67 dollar, Yaponiyada 3,85 dollar, ABŞ-da 5,62 dollar təşkil edir. Folkland adalarında qiymətlər 38,45 dollar, Mükəddəs Yelena adasında isə 41,06 dollardır

Tədqiqatda qeyd olunur ki, yüksək infrastrukturda malik ölkələrdə daha ucuz rənkinq hissələri tapmaq olur. Keyfiyyətli optik şəbəkələr, həmçinin inkişaf etmiş mobil və stasionar genişzolaqlı infrastrukturun mövcudluğu provayder və mobil rabitə operatorlarına istifadəçilərə daha ucuz qiymətə başa gələn elverişli paketlər təklif etməsinə imkan yaradır.

İranda müəllim şagirdləri ilə mahnı oxudu, işdən qovuldu

İranın Mazandaran vilayətinin Qaimşəhr şəhərində müəllim sinifdə şagirdləri ilə mahnı oxuduğuna görə vəzifəsindən kənarlaşdırılıb.

Qafqazinfo xəbər verir ki, gənc müəllimin şagirdləri ilə vulqar hesab edilən mahnı oxuduğu iddia edilir.

Sinifdə lentə alınan video sosial şəbəkələrdə sürətlə paylaşılaraq gündəm olub. Bunun ardınca Mazandaran vilayətinin təhsil idarəsi müəllimi vəzifəsindən azad edib. Bununla yanaşı, həzırda videonun çəkildiyi məktəbin lisenziyasının ləğv edilməsi məsələsi müzakirə edilir.

Türkan Şoray da yardımlara qoşuldu

Türkiyədə baş verən güclü zəlzələnin qurbanlarına edilən yardımlara qoşulandan biri də aktrisa Türkan Şoraydır.

Axşam.az xəbər verir ki, aktrisa zərərçəkənlərin ehtiyaclarını ödəmək üçün

1000 ədəd olamaqla uşaq ayaqqabısı, ədyal, qızdırıcı və 500 ədəd corabı zəlzələ qurbanlarının olduğu bölgəyə göndərib.

Qeyd edək ki, yardım kampaniyası çərçivəsində bir çox türküyəli məşhur ianə də edib.

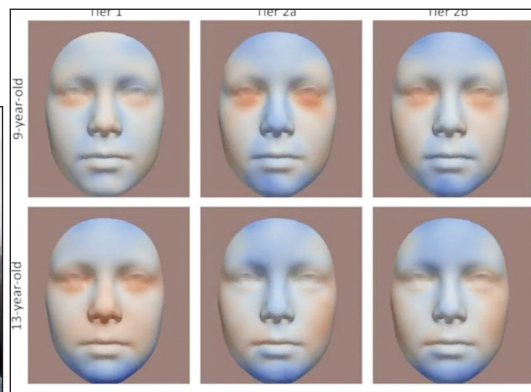
Hamilə qadınlara xəbərdarlıq

Körpələrin siması dəyişə bilər

Niderlandda aparılan tədqiqatın nəticələri hamilə qadınları ciddi şəkildə düşünməyə vadar edəcək. "Şərq" "NTV.com.tr"-yə istinadən bildirir ki, tədqiqatla bağlı açıqlama verən Rotterdam Erasmus Tibb Mərkəzinin professoru Gennadi Roscupkin hamiləlikdən öncə, hətta ən kiçik miqdarda spirtli içkinin gələcək körpənin simasında dəyişikliyə səbəb olacağını deyib. Tədqiqat zamanı məlum olub ki, hətta hamiləlikdən 3 ay əvvəl spirtli içki qəbul edilərsə, bu, hamiləlik dövründə dölnün inkişafına mənfi təsir göstərməklə yanaşı, körpənin üz cizgilərinin deformasiyaya uğramasına səbəb ola bilər. Mütəxəssislər bildirir ki, körpənin siması "sağlamlıq güzgüsü"dür. Doğulacaq körpənin nə dərəcədə sağlam olması onun üz cizgiləriylə müəyyən edilir. Nəinki hamiləlik dövründə, hətta hamiləlikdən öncə də spirtli içki qəbul etmiş qadınların körpələrinin üz cizgiləri dölnün inkişafı mərhələsində dəyişə bilər. Hamiləlik dövründə spirtli içki qəbulunun körpənin əqli inkişafına mənfi təsir etdiyi tibb aləminə məlumdur. Uzun zamanı mütəxəssislər spirtli içki qəbulunun körpədə daha hansı fəsadlara yol açmağa başlayacağını araşdırırdı. Niderlandda aparılmış tədqiqat məhz bu problemi ortaya çıxarıb. Məlum olub ki, hətta hamiləlikdən öncə də spirtli içki qəbulu körpələrin simasında müxtəlif dəyişikliklər yaradır.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı da xəbərdarlıq edir ki, dölnün inkişaf etməmiş qaraciyərinin spirtli içkiyə nə dərəcədə dözü biləcəyi məlum deyil. Bununla bağlı araşdırma aparılmayıb. Bunu nəzərə alaraq ana olmağa hazırlaşan, bunu istəyən, arzulayan qadınlar spirtli içkidən tamamilə imtina etməlidirlər. Tədqiqat sırasında 9 yaşlı 5 mindən artıq və 13 yaşlı 2 min 500 uşağın fotoları simalarındakı 200 fərqli nöqtələri tanıya bilən süni intellekt vasitəsilə incələnilib. Və analardan hamiləlik öncəsi və hamiləlik zamanı nə qədər spirtli içki qəbul etdikləri soruşulub. Fotolardakı dəyişikliyə uyğun olaraq müəyyənəlib ki, hamiləlikdən öncə də, hamiləlik zamanı da spirtli içki qəbul etmiş qadınların körpələrinin simasında dəyişiklik olmağa

gəlib. Bu da ən kiçik miqdarda spirtli içki qəbulunun körpənin simasında mənfi dəyişiklik yaratdığını sübut edir.

Mələhət Rzayeva

Əhalinin fiziki aktivliyi artsa...

Aİ ölkələrinə ildə 8 milyard avroya qənaət imkanı verə bilər

İnsanların fiziki aktivliyi Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) tövsiyə etdiyi səviyyəyədək artırsa Avropa İttifaqı (Aİ) ölkələrində 2050-ci ilədək

11,5 milyon yeni qeyri-infeksiyon xəstəlik hallarının (QİHX) qarşısını almağa və ildə 8 milyard avro qənaət etməyə imkan verəcək. Buraya, həmçinin, 3,8 milyon ürək-damar xəstəlikləri, 3,5 milyon depressiya halları, təqribən 1 milyon ikinci tip diabet və 400 mindən çox müxtəlif növ onkoloji xəstəliklər daxildir.

Trend-in məlumatına görə, bu barədə ÜST və İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (OECD) bu gün dərc edilmiş hesabatında deyilir.

"Hesabatımız fiziki fəaliyyətin təşviqi siyasətinin uğurlu olduğundan xəbər verir: o, xoşbəxt və sağlam həyata səbəb olmaqla yanaşı, səhiyyə sisteminin və cəmiyyətin xərclərini azaldır. Aİ ölkələri insanların fiziki aktivlik səviyyəsinin artması və QİHX yükünün azalması sayəsində ildə təqribən 8 milyard avro qənaət

edə bilər", - hesabatın yekunlarını şərh edən OECD-in baş katibinin müavini Ulrik Vesterqord Knudsen deyib və ildə 8 milyard avronun Litva və Lüksemburqun

toplam illik səhiyyə xərclərindən çox olduğunu bildirib. Son sorğulara görə, Aİ-nin hər üçüncü sakininin fiziki aktivlik səviyyəsi lazımı səviyyədə deyil, 45% insan isə heç vaxt məşq etmədiyini və idmanla məşğul olmadığını deyir. ÜST həftə ərzində ən azı 150 dəqiqə orta intensivlikdə fiziki fəaliyyət tövsiyə edir.

"Hesabata görə, fiziki aktivliyi təşviq edən siyasətə investisiyalar təkcə şəxsi rifahı və əhalinin sağlamlığını yaxşılaşdırmır, həm də iqtisadi qazanc gətirir", - ÜST-ün Avropa Regional Bürosunun direktoru Hans Klyuge qeyd edib. "Fiziki fəaliyyətə qoyulan hər bir avro təqribən ikiqat - 1,7 avro - iqtisadi qazanc gətirir. Aktiv fəaliyyətin üstünlüklərini təbliğ etməliyə, üstəlik söhbət təkcə fiziki üstünlüklərdən deyil, həm də psixi sağlamlıq, ətraf mühit və ÜST-ün Avropa regionunda cəmiyyət üçün faydalarından gedir", - o əlavə edib.

Qırmızı Meydanda buzov gəzdirən ABŞ vətəndaşı

Onun Rusiyaya girişi 40 il qadağan olundu

Moskva Polisinin Miqrasiya Xidməti Qırmızı Meydanda buzov gəzdirən ABŞ vətəndaşı Alisiya Dayın 40 il müddətinə Rusiyaya girişinə qadağa qoymaq qərarına gəlib.

"9 avqust 1988-ci il təvəllüdü ABŞ vətəndaşı Day Alisiyanın 2063-cü il fevralın 13-dək Rusiya Federasiyasına girişinə icazə verilməməsi barədə qərar qəbul edilsin", - Troitski məhkəməsinə elan edilən hökmə bildirilib.

Oxu.az xəbər verir ki, amerikalıya münasibətdə lazımi protokol tərtib edilib. O, Rusiya Federasiyasının inzibati Xətlər Məcəlləsinin 18.8-ci maddəsi ("Xarici vətəndaşın Rusiya Federasiyasına giriş rejimini pozması") üzrə ittiham olunub. Bele ki, qadın Rusiyada qeydiyyatsız yaşayıb.

Day cümə axşamı jurnalistlərə bildirib ki, o, Rusiyanı tərk etmək qərarına gəlib.

Dünyada iqlim dəyişikliyi insan psixikasını pozur

Həddən artıq isti, yağıntı, soyuq rütubət və digər i hadisələr insanlarda depressiya və narahatlıq kimi psixi sağlamlıq pozğunluqlarını artırır.

"Medicina" xəbər verir ki, alimlər Banqladeşdə iqlimlə əlaqəli və sosiodemografik əlaqələri araşdırıb.

Nəticələr göstərib ki, iqlim dəyişikliyi pisləşdikcə, temperatur və rütubət artmağa davam edəcək, həmçinin ekstremal daşqın kimi təbii fəlakətlər psixi sağlamlığa pis təsir göstərəcək.

Xüsusilə qadınlarda depressiyaya daha çox həssaslıq müşahidə olunub.

"İqlimin pozulmasının fiziki təsirləri daha çox diqqəti cəlb edir. Psixoloji yüklər çox vaxt gizli qalır, şüursuz şəkildə insanların həyatının hər bir sahəsinə sızır və tədricən psixi gərginlik artır. Məlumatlılığın az olması səbəbindən onları müalicə etmək olduqca çətindir", - deyə Liz Sasteren bildirib.

Qeyd edib ki, belə tədqiqatlar iqlim böhranının çətinliklərini yaşayan insanların sağlamlığı və gələcəyi üçün yüksək qiymətə ləndirilməlidir. Çünki ətraf aləmdə fırtınalar nə qədər pis olsa da, içimizdə yaranacaq fırtınalardan daha pis ola bilməz.

